„HÉT FENYŐFÁK VIDÉKE”

- 2011. május 23-i módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt -

NEVELÉSI PROGRAM

SZENTGÁL, 2010.

1. AZ ÓVODA JELLEMZŐ ADATAI. 4

1. 1. BEVEZETŐ 5

1.2. Gyermekkép 6

2. FELADATOK ÉS CÉLOK AZ ÓVODA VILÁGÁBAN. 8

2. 1. Az óvoda nevelési céljai és feladatai. 8

1.2. Az óvodai nevelés alapvető keretei. 9
2. 2. 1. Az egészséges életmód alakítása.
2. 2. 2. Az érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása. 10
2. 2. 3. Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása. 12

3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI. 14

3. 1. Az óvoda személyi feltételrendszere. 14

3. 2. Az óvoda sajátos arculata 16
3. 2. 1. Óvodánk természeti és társadalmi környezete.
3. 2. 2. Az óvoda épülete és főbb jellemzői.
3. 2. 3. Az óvodánk tárgyi és dologi feltételei.
3. 2. 4. A szülők elvárása az óvodával szemben.

2.3. Az óvoda csoportszerkezete. 20

3.4. Az óvodai élet megszervezése. 20

4. AZ ÓVODAI ÉLET, TEVÉKENYSÉGI FORMÁI. 21

4. 1. A játék 21
4. 1. 1. Tanulás 23

4. 2. Környezeti nevelés 25

4. 3. Mese, vers. 27

4. 4. Rajzolás, mintázás, kézimunka. 28

4. 5. Ének, zene, énekes játékok. 29

4. 6. Mozgás 30

4. 6 1. Szabad játékban
4. 6. 2. Mozgásfejlesztés az irányított mozgásos játékban.

4. 7. Az óvoda munka jellegű tevékenységei. 33

5. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYAI, ÜNNEPEI, EGYÉB RENDEZVÉNYEI. 35

6. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI. 36

6. 1. Óvoda - család

6. 2. Kapcsolat külső intézményekkel.

7. SAJÁTOS FELADATOK. 38

7. 1. Gyermekvédelem az óvodában. 38
Szervezetekkel való együttműködés.
Gyermekvédelmi törekvéseink
A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése.

7. 2. Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése. 40

7. 3. Logopédia. 40

7. 4 Népi gyermekjáték és tánc. 41

8. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS AZ ÓVODÁBAN. 41

8. 1. Az óvoda irányítási rendszere, szervezeti felépítése. 41

8. 2. Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének, és ellenőrzésének értékelése. 43
8. 2. 1. Az óvodai csoportok ellenőrzési és értékelési rendszere.

8. 3. Az óvoda nevelési programjának értékelése 43

9. ÓVODA- ISKOLA ÁTMENET. 45

9. 1. Iskolába lépés lélektana 45

9. 2. Iskolaérettség 46

10. TERVEZÉS, PEDAGÓGIAI ADATKEZELÉS. 48

10. 1. Dokumentációk és azok vezetése. 48
10. 1. 1.A tervezés dokumentációi

11. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK. 53

12. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK. 54

13. FELHASZNÁLT IRODALOM. 55

14. MELLÉKLETEK.

1. Az óvoda jellemző adatai.

AZ ÓVODA , mint tagintézmény HIVATALOS ELNEVEZÉSE:

FENYVES ÓVODA

AZ ÓVODA SZÉKHELYÉNEK PONTOS CÍME, TELEFON SZÁMA:

8444 SZENTGÁL, ÓVODA U. 9. T. 88/ 238-294

AZ ÓVODAI CSOPORTOK SZÁMA: [1]

4 CSOPORT

A PROGRAM NEVE:

„HÉT FENYŐFÁK VIDÉKE”

A PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE:

2011. szeptember 1.-től hatályos.

AZ ÓVODA FENNTARTÓJA, CÍME, TELEFONSZÁMA:

Szentgál Község Önkormányzata, 8444, Szentgál Fő u. 11.
06/88 506-581

[1] 2011. szeptember 1-jétől hatályos módosítás.

1. 1. BEVEZETŐ

Nem kisebb feladatra vállalkozott óvodánk nevelőtestülete, mint ma Magyarországon számos óvoda is, hogy a saját helyi óvodai nevelési programját elkészítse.
Félve néztünk a munka elé, mert éreztük, és tudtuk, hogy nem lesz könnyű feladat megfogalmazni és leírni mindazt a gyakorlatot, szakmai tudást, ami a mindennapjainkat jellemzi.

Az itt leírt gondolatok több éves küzdelem, pedagógiai munkánk eredménye.

E nevelési folyamat elindítója az „Óvodai nevelés játékkal, mesével „című óvodai program volt, ugyanakkor figyelembe veszi az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját, mely tartalmazza azokat a rendelkező elveket, amelyek alapján létrejött az azonosság és emellett törekszik a sokszínűségre is.

A helyi nevelési programunk sajátossága, hogy igyekszik kielégíteni a helyben élő emberek igényeit és törekszik a hagyományok tiszteletben tartására.

- Gyermekközpontú, mert érzelmi biztonságot, szabad, nyugodt légkört iparkodunk a ránk bízott gyermekek fejlődéséhez biztosítani.
- Napirendünk folyamatossága lehetőséget nyújt az egyéni igények, szükségletek kielégítésére.
- Különös hangsúlyt fektetünk a játékra, amely a 3-7 éves korosztály mással nem pótolható, legfontosabb személyiségformáló eszköze.
- Alapfeladatunk továbbá a pszichés fejlődési zavara miatt a nevelési tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott gyermekek, mozgás és látássérült tanulók, integrált óvodai nevelése a többi kisgyermekkel együtt.

Nevelőtestületünk részt vállal a gyermekek gondozásában, nevelésében, de nem akarunk gyors, végleges eredményekkel dicsekedni.
Tudomásul vesszük, hogy kisgyermek korban sok minden elkezdődik, de semmi nem fejeződik be.

E gondolatokkal ajánljuk programunkat az óvodában folyó nevelőmunka iránt érdeklődőknek, különösképpen a hozzánk forduló szülőknek, akik ránk bízzák gyermeküket.

Nem utolsó sorban, köszönöm az óvoda valamennyi óvónőjének, akik segítettek és részt vettek a program elkészítésében.

Rajkiné Varga Henriett
óvodavezető

1. 2. Gyermekkép

Az ember gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk. Biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, tudatosan kerülve a nemi sztereotípiák erősítését, elősegítve a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását.

A gyermeket leginkább a frissen felbukkanó forrásvízhez tudom hasonlítani.

Magában rejti:

- mind azt a titkot, amit a világmindenség, s annak kialakulása,
- mind azt az erőt, amit a föld mélye,
- a mindenné válás lehetőségét,
- a megismételhetetlen, mással nem helyettesítő egyediséget és aktivitást.

S ahogy a forrás tisztavizű, a közvetlen környezetét tápláló folyóvá duzzadhat, amely hosszú utat bejárva egybeolvad a tengerrel, frissítve annak vizét, ugyanúgy elhalhat egy pocsolyában, összegyűjtve, megfertőzve a világ szennyével.

A mindenné válás lehetőségét a környezete teljesítheti be, vagy szabhatja nagyon szűkre.

A gyermek tisztán, kiszolgáltatottan, nyílt szemekkel, gyermeki naivsággal születik a felnőttek világába.

Az esetek döntő többségében ez a világ arra tanítja meg, hogyan tud benne élni. Elfogadja, megtanulja a felnőttek szabályait, életritmusát, életfelfogását. S egyre inkább egy kiszolgáltatott lény életét kezdi élni.

Pedig meg kellene őrizni a gyermeki mosolyt, a bizalmát. Arra kellene törekedni, hogy megismerhesse önmagát, önmaga lehetőségeit, és olyan erő birtokába kerüljön, amely képessé teszi önmaga megtartására, megvalósítására. Tanulja meg, hogy az alkalmazkodás nem jelent ugyanolyanná válást, a tömegbe való beszürkülést.

Egy közösség akkor jó, ha színes. Van benne fekete, szürke, de van benne nap sárga, égszínkék, ibolya, piros és almazöld.

Az igazi szeretet segíti a gyermek önfejlődését, felszínre hozva önmaga értékeit, képességeit, s annak kiteljesedését szolgálja.
Megtanítja elfogadni másokat és önmagát.

Az a gyermek, aki az én gyermekképemben él:

- állandóan mozog. Mindent kipróbál. Megmássza a fát, a hegyet és annak tetejéről a csillagokba vágyik.

- Állandóan cseveg. Kérdez és meghallgat. Mindenről van kérdése, mindenről van véleménye.

- Hiszi, hogy lehet jóságos tündér vagy szuperman.
- Csodálattal tekint a világra, annak minden természetes elemére. Hiszi, hogy mindennek, ami a világra jött, helye és szerepe van, s ebben megvan a maga helye is.

- Aprócska kezével védi a nap melegét, a bimbózó növényt, a szárnybontogató állatot.

- Felemeli az elesettet, mosolyával derűt fakaszt.

- Kifogyhatatlan kacagása elhallik mindenhova és békével, örömmel fertőz.

- S kér, ha szükségét érzi, mert tudja, hogy kérhet, és kérni jó.
  S ad, ha szükségét érzi, mert tudja, hogy adhat, és adni jó.

- Erre a gyermekre hat a világ, s ez a gyermek hat a világra.

- Ez a gyermek tud akarni, harcolni, de képes fejet hajtani mások igazsága előtt.

- Tud együttörülni, és sírni, ha kell.

- S ez a gyermek értelmet tud adni az életnek, s munkának , a pihenésnek, a hivatásnak.

S nekem csak annyit kell tennem, hogy ez a gyermek gyorsan sokszorozódjon.

(Szűr Gézáné)

2. Feladatok és célok az óvoda világában.

2. 1. Az óvoda nevelési céljai és feladatai.

Az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével:

- Az egész óvodai élet kialakítása, és megszervezése folyamán cél a gyermekközpontúság megvalósítása, amely a környezetünk formálásától, az eszközeink, tárgyaink kiválasztásáig, a napirendünkben tevékenységeink megszervezésében, munkarendünkben jelen van.
- További célunk a természeti, és társadalmi környezetünk nyújtotta lehetőségek gazdag tárának kihasználása. Óvodánk környezetében található természeti, társadalmi értékek, szokások, hagyományok megismerése, beépítése programunkba, a mindennapi játékon keresztül.
- A szociális hátrányokból adódó különbségek kompenzálása szokásaink alakítása és megszilárdítása során.
- Az esélyegyenlőség javítása, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szegregációjának csökkentése.
- Célunk az embernevelés a kisgyermekkor pszichofizikai lehetőségei között. Programunkkal az életre neveljünk, és azon belül segítsük, hogy a gyermekek egy jól megélt, teljes és igazi kisgyermekkor után kezdjék el az iskolai tanulást, az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése.

Fő feladatunknak tekintjük a 3-7 éves gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének szem előtt tartásával:

- Elfogadó, érzelmi biztonságot nyújtó légkör kialakítása.
- Az óvónő- gyermek, gyermek-dajka, a gyermek- gyermek közötti kapcsolatok viszonyában pozitív töltés jellemezze az együttműködő társas kapcsolatok kialakulását.
- Változatos tevékenységek biztosítása, a gyermekek életkori sajátosságaira és természetes kíváncsiságára építve.
- A gyermekek én tudatának és szociális érzékenységének alakítása.

- A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A gyermekek gondozása, testi- lelki szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- A gyermekek egészségének védelme és edzése, óvása és megőrzése.
- Az egészséges életmód szokásainak megőrzése és alakítása.

- Annak a lehetősége, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt.
- Önállóságra, az alkotó- képességek szabad kibontakoztatására szoktatás.
- Anyanyelvi nevelés.
- Az egyéni, differenciált bánásmód alkalmazása.
- Olyan tulajdonságok kialakítása, mint az együttérzés, alkalmazkodás és egymás segítése.
- A gyermeki társas szükségletek kielégítése, az alkalmazkodás és a tolerancia képességeinek alakítása.

1. 2. Az óvodai nevelés alapvető keretei.

- Az egészséges életmód alakítása
- Érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása
- Értelmi fejlesztés megvalósítása

2. 2. 1. Az egészséges életmód alakítása.

Cél:
Az egészségkultúra megalapozása, a gyermekek testi fejlődésének elősegítése.

Feladat:

- A gyermek gondozása, testi szükségletének, mozgásigényének kielégítése
- A gyermek egészségének védelme, óvása, megőrzése, edzettségének elősegítése.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges, biztonságos, esztétikus környezet megteremtése.
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve- prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
- A gyermek testi képességeinek segítése.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása.

A fejlődése várható eredménye óvodáskor végén:

- ✓ önállóan, helyesen mos kezet
- ✓ önállóan használja a WC-t
- ✓ önállóan mos fogat, a fogápoló szereket rendben tartja
- ✓ szokásává vált a rendszeres gondos tisztálkodás
- ✓ önállóan, szükség szerint használja a zsebkendőt
- ✓ megfelelő sorrendben, önállóan öltözködik, vetkőzik
- ✓ ruháit gondosan összehajtja, szekrényében rendet tart
- ✓ esztétikusan terít
- ✓ kultúráltan étkezik, evés közben halkan beszélget
- ✓ helyesen használja az evőeszközöket

2. 2. 2. Az érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása.

Cél:
A gyermek egyéni tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása, a közösségi normák tiszteletben tartása, a másság elfogadása.

Feladat:

- Szeretetteljes, családias, érzelmi biztonságot nyújtó környezet megteremtése.
- Kapcsolatteremtő, kapcsolatmegtartó képességek formálása a társas együttélés során.
- A gyermekek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatainak kialakítása társaival és az őt körülvevő felnőttekkel.
- A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását erősítését, az interkultúrális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.
- Az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését és én tudatának alakulását, engedjen teret önkifejező, önérvényesítő törekvéseinek.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, és elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakember közreműködésével.

A fejlődése várható eredménye óvodáskor végén:

- ✓ ragaszkodik az óvodájához, társaihoz, a csoportban dolgozó felnőttekhez
- ✓ igényévé válik a helyes viselkedés, a szabályok betartása, amelyre társait is figyelmezteti
- ✓ képes figyelmesen meghallgatni társait és a felnőtteket
- ✓ szívesen segít társainak és a felnőtteknek
- ✓ kialakul az együttműködés képessége
- ✓ konfliktushelyzetben társaival próbál kompromisszumot kötni, megoldást keresni
- ✓ érdeklődik társai iránt
- ✓ igényévé válik a közös tevékenységekben való részvétel
- ✓ az alapvető udvariassági formákat betartja
- ✓ elfogadja és tolerálja társait

A társas kapcsolatokban érvényesülő elvek

Felnőtt- gyermek

- érzelmileg próbálja megérteni a gyermeket
- a gyermek testi, lelki épségére károsan ható tevékenységeket nem fejt ki
- modell szerepe révén példát ad a szereteten és elfogadáson alapuló magatartásra
- parancsolás helyett kér, kérdez
- a gyermek tevékenységéhez határokat megjelölve, szabadságot biztosít
- a konfliktust megbeszéli, oldja a feszültséget, erősíti a gyermek felelősségérzetét
- a gyermek pozitív énképét erősíti, a sikertelenséget segíti elviselni
- kívánságát, elvárásait, egyértelműen, világosan fogalmazza meg
- kompromisszumkeresésre törekszik
- választási lehetőséget ad, hogy a gyermek önálló döntést hozhasson, és képessé váljon a változásra
- a veszélyeket, problémákat félelemkeltés nélkül mondja el
- a gyermek értékelése során gazdag eszköztárat alkalmaz

Gyermek- gyermek

- elfogadja a másik gyermek különbözőségét
- tiszteletben tartja a másik gyermek egyéniségét
- udvarias, odafigyel társára, meghallgatja öt
- érzékeny társa problémájára, segítőkész, empatikus
- önérvényesítő törekvése nem sérti társa személyiségét, és nem keresztezi az ő hasonló törekvéseit
- nem él vissza testi erejével, nem fölényes
- egészséges versengés alakul ki a csoport tagjai között
- ha a helyzet megkívánja, együttműködik és alkalmazkodik
- őszinte társaihoz
- igazságosságra törekszik

Felnőtt- felnőtt

- kapcsolatai egyenlők, nem tesz különbséget
- a kapcsolat alapja a kölcsönös megértés, bizalom, megbecsülés, korrektség és őszinteség
- kerüli a bántó megjegyzéseket, minősítéseket, hibáztatást
- a másik fél egyéniségét tiszteletben tartja, elfogadja akkor is, ha az különbözik az övétől
- a beszélgetések során elhangzott magán jellegű információkat titokban tartja
- együttműködésre képes
- érdeklődik kollégája szakmai munkája iránt, megosztja tapasztalatait
- nyitottan fogadja mások véleményét, tolerálja akkor is, ha az övével ellentétes
- kiáll a kollégája mellett, amíg annak szakmai hibája nem bizonyított

2. 2. 3. Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Cél:
Képessé tenni a gyermekeket arra, hogy érzékszerveik útján az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetet tapasztalati síkon megismerjék, és az így szerzett ismeretek között az egyszerű összefüggéseket észrevegyék

Feladat:

- az értelmi képességek valamint a kreativitás differenciált fejlesztése az egyéni sajátosságok figyelembe vételével
- a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak rendszerezése
- az ismeretek bővítése a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára építve változatos tevékenységek biztosításával, ezeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő világról.

A fejlődése várható eredménye óvodáskor végén:

- ✓ Az iskolába készülő gyermekek már tudják vágyaik teljesülését késleltetni, mivel csökken a viselkedés érzelmi indulati vezéreltsége.
- ✓ Gondolkodásukat, még a szemléletesség uralja, de megjelennek már a fogalmi gondolkodás jelei.
- ✓ Elemi szinten tájékozódnak az emberi kapcsolatokban, térben, időben, a dolgok történések ok- okozati rendjében.
- ✓ Képessé válnak az emberi együttélés lényeges szabályaihoz igazodni.
- ✓ A nagy és kismozgásaik összerendezettebbé válnak.

Kiemelt nevelési feladat: anyanyelvi nevelés

Cél:

A gyermek beszédfelfogásának, szóbeli reprodukálásának, kommunikációs képességének és beszédkultúrájának fejlesztése, javítgatás elkerülésével.

Feladat:

- a gyermek beszédfejlettségének felmérése
- aktív, passzív szókincsbővítés a tevékenységek során
- a társakkal való kapcsolatteremtés segítése az egyéni szükségletek alapján
- a gyermeki személyiség fejlesztése az udvarias beszédkultúra alakításával
- differenciált fejlesztés az anyanyelvi játék során
- együttműködés a családdal a megfelelő viselkedéskultúra elsajátításának segítése érdekében
- szükség esetén logopédiai segítségnyújtás
- az anyanyelv megbecsülésére, szeretetére nevelés

<u>A fejlődése várható eredménye óvodáskor végén</u>

- ✓ Szívesen beszél
- ✓ Folyamatosan, összefüggő mondatokban fejezi ki magát.
- ✓ Beszédét metakommunikációs eszközökkel színesíti
- ✓ Használja a beszédhelyzeteknek megfelelő beszédfordulatokat
- ✓ Udvariassági kifejezéseket használ
- ✓ helyesen használja az alapvető névutókat
- ✓ helyesen használja az igeidőket
- ✓ megfelelő beszédfegyelemmel rendelkezik
- ✓ olyan szókinccsel rendelkezik, mely lehetővé teszi gondolatainak érthető kifejezését
- ✓ beszéde tagoltsága megfelel anyanyelvünk követelményeinek

3. Az óvodai élet megszervezésének elvei.

3. 1. Az óvoda személyi feltételrendszere.

Óvodánk befogadóképessége 100 fő.
Az óvodai alkalmazottak száma: 16 fő
A nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak és egyéb foglalkoztatottak: 8 fő

Az óvoda dolgozói.	**Jelenleg (fő)**	**A program megkívánta módosítás**
Felsőfokú végzettségű főállású óvónők száma	8	
Gimnáziumot Szakközépiskolát végzett főállású óvónők száma	0	
Pedagógiai munkát segítő főállású szakképzett dajkák, gondozónők száma	4[2]	
Pedagógiai munkát segítő felsőfokú végzettségű főállású dajkák száma	0[3]	
Egyéb munkakörben foglalkoztatott főállásúak száma	3	
Egyéb munkakörben foglalkoztatott részmunkaidőben foglalkoztatott főállásúak száma	1	

Az óvoda pedagógusai, dolgozói egyéb szakképzettsége.
1 fő-„C” kategóriás néptánc oktatói képesítés.
2 fő szakvizsgázott pedagógus

Óvodánk négy gyermekcsoportjában –az óvodavezetővel együtt- nyolc óvónő foglalkozik a gyermekekkel.
Többségük helyi lakos, így a falu szokásait, sajátosságait jól ismerő emberek.
A nevelői közösség alakulása szempontjából meghatározó, mert kialakulóban van egy szakmai mag, amely az állandóságot és a folytonosságot biztosítja az óvoda szakmai fejlődésében.
A nevelőtestületben egyidejűleg jelen van a „hagyományos” óvodai gyakorlaton felnőtt óvónők tapasztalata, és a friss diplomával megszerzett korszerű óvodapedagógiai szemlélet.
E két fontos elem ötvözése folytán az óvodában dolgozó valamennyi óvónő magáénak vallja a *játék* fontosságát.
A gyermekek fejlesztése során szívesen építünk a spontán játékban rejlő tapasztalatszerzésre.
Vonzódunk a természetes anyagokhoz, ezáltal kreatívabbak, ötletgazdagabbak vagyunk.

[2] 2011. szeptember 1-jétől hatályos módosítás.
[3] 2011. szeptember 1-jétől hatályos módosítás.

Érdeklődünk a népi hagyományok iránt, amely egyik avatott ismerője a néptánc oktatói képesítéssel rendelkező óvónőnk, illetve egy jelenleg oktatói szakvizsgát végző óvónőnk.
A nevelőtestület további szakmai, pedagógiai fejlődése értelmében nagy hangsúlyt fektetünk az önképzésre és a továbbképzésre.
Ezért célunk a diploma megújítások, szakvizsgák szorgalmazása, a Megyei Pedagógiai Intézet kínálta továbbképzésekbe történő bekapcsolódás, illetve helyi továbbképzések szervezése.
A helyi programunk beválása érdekében mélyebb ismeretek szükségesek a gyermeklélektan, játékpszichológia, családpedagógia terén.
Az MPI által kínált személyiségfejlesztő tréningek segítik óvónőink fejlődését a problémaérzékenység, konfliktus kezelés terén.
Tervezzük a környező települések óvodáival történő együttműködést, fórumokat.pl. egy –egy nevelési terület tapasztalatainak megbeszélése, amely kapcsolódik az intézmény továbbképzéseihez.
Formálódó szakmai munkaközösségünk az a műhely, amely az évenként meghatározott nevelési feladataival kapcsolódik a helyi programunk céljainak kimunkálásához.
Továbbá lehetőséget teremt az egy- egy nevelési területen történő elmélyülésben.
A közös csoportlátogatások óvónőink megfigyelő, elemző, értékelő pedagógiai szemléletének fejlődését segíti.
A biztonság és az állandóság megvalósításánál programunkban az óvónők között a havi, max. heti váltásokat tartja nevelőtestületünk elfogadhatónak. További szempontunk, hogy legyenek képesek pedagógiai elveiket, nevelési gyakorlatukat egyeztetni.
A nevelői magatartásnál a meleg- engedékeny attitűdöket alkalmazzuk szívesebben.
A nevelőmunka alkotó tevékenység, ezért fontosnak tartjuk a demokratikus nevelői alapviszony létrehozását, amely a nevelő és a gyermek szabadságérzetét növeli.
Elveink közé tartozik a kultúrált, ráfigyelő nevelői magatartás, amely a gyermek számára utánozható példa intelligenciájával, anyanyelvi kultúráltságával.
Ezáltal ízlése, mozdulatai, arca, keze, beszéde eszköz a nevelésben nemcsak a gyermekek, a családok felé is.
Az óvoda teljes nyitva tartása alatt óvónőink foglalkoznak a gyermekekkel, érzelem gazdag derűs légkört biztosítva.
A munkarend kialakításánál fontos szempont, hogy minél több legyen a csoportokban az átfedési idő, amit a gyermekek egyéni fejlesztésével töltenek.
Fontosnak érezzük a felnőttek elfogadó szeretetén alapuló magatartását.
Ezt a szemléletet a gyermekekkel foglalkozó valamennyi felnőttől elvárjuk.
A dajkai feladatok ellátásánál fontosnak tartjuk a nevelőmunkát segítő, csendes, tevékenykedő, gondoskodó magatartást.
A nevelőmunka hatékonysága érdekében az elkövetkező időben nagyobb gondot fordítunk arra, hogy az óvónők és a dajkák a közösségi élet, és az egészséges életmód szokásainak megtervezésekor és megvalósításakor jobban együttműködjenek.
Nevelőmunkánkban központi helyet kap óvodánk udvara, ennek esztétikumára és folyamatos ápolására nagy gondot fordítunk.

Az óvodánkban a gyermekek logopédiai korrekcióját és egyéni fejlesztését heti hét órában szakember látja el szakszolgálat keretében.

Óvodánk saját főző-konyhával rendelkezik.
A konyha működését szakács irányítja, az élelmezésvezetővel együtt.
Ezáltal étrendünk összeállításánál fő szempont az egészséges táplálkozás és a korszerű konyhatechnika megvalósítása.
2004. május 01.-től konyhánk HACCP rendszer szerint működik. **Fontosnak tartjuk, hogy a közösség valamennyi tagja felelősséget vállaljon a kitűzött célok és feladatok megvalósításáért.**

3. 2. Az óvoda sajátos arculata

3. 2. 1. Óvodánk természeti és társadalmi környezete.

Szentgál a Bakony szívében, a róla elnevezett Szentgáli- medencében fekszik.
Nagyrészt erdős hegyek veszik körül.
Erdeiben még ma is sok a vad. A védett tiszafás 120000 egyedével Európában egyedülálló.
Ezen kívül még bükk, tölgy, kőris, fenyő található, valamint réti növények, gyógynövények és sokféle gomba.
A falu lakossága 2900 fő. Az itt élő emberek ma is főleg mezőgazdasággal foglalkoznak.
Nagy múltra tekint vissza a vadászat, és az állattenyésztés.
Most is megtalálható a gazdaságokban a sertés a juh és a szarvasmarha.
A kárpótlással visszakapott földek egy részét a gazdák művelik, a többit bérbe adják.
Sokan ingáznak a környező településekre, Herendre a Porcelángyárba és a veszprémi ipari létesítményekbe.
Egyre nagyobb a munkanélküliek száma.
A településen a bútorkészítő KFT-n kívül meghatározó kenyeret adó munkalehetőség nincs.
A község híres szülötte dr. Lőrincze Lajos nyelvészprofesszor.
Szülőházának megvásárlásával, és felújításával szeretne a település emléket állítani.
A faluban az idős emberek, forrásgyűjtők, valamint az újonnan alapított Táltos művelődési iskola őrzik a régi hagyományokat, és e szokások felelevenítésében az óvoda is nagy szerepet vállal..
1970-óta működik a Pávakör, amely helyi gyűjtésű bakonyi pásztor és betyárdalokat énekel.
Tamás Károlyné, Vilma néni a falu életét, a gyermeki élettel kapcsolatos szokásokat írásba foglalta és a Veszprémi Megyei Múzeum Baráti Köre kiadványaiban közzétette.

3. 2. 2. Az óvoda épülete és főbb jellemzői.

Óvodánk e falusi környezetben nagy udvarral körül ölelve, a település közepén található.
Óvodánk két telephelyen működik, az általános iskola tagintézményeként.

1. Telephely: Szentgál, Óvoda u. 9.

Hrsz: 704
Udvar, játszótér területe: 3690, 5 négyzetméter
Beépített terület: 403, 5 négyzetméter

Az óvoda épületének kora: 39 év
Állapota: újszerű
Bővítés ideje: 1984.
Komfort fokozata: összkomfortos
- Központi fűtéses: gáz üzemű kazán
- Kiépített vízellátás vízvezetékes
- Szennyvízelvezetés módja: kiépített csatorna
- Világítás módja: neoncsöves

Csoportszobák:
Száma: 3
Méretük: 50, 2 négyzetméter, férőhelyek száma: 75 fő
Csoportszobák funkciója: napi tevékenységek, étkeztetés és alvás helyéül szolgálnak.
Minden csoporthoz külön öltöző és mosdó tartozik (3 WC és 3 mosdó).

Bár minden csoport rendelkezik külön mosdóval és öltözővel, e helyiségek méretei szűkösek.

Nem csoportterem típusú helységek:

- Óvodánknak tornaterme nincs.
- Nevelői szobával nem rendelkezünk (beteg gyermek számára)
- A foglalkozási eszközök elhelyezésére szolgáló raktárhelyiséggel nem rendelkezünk.
- Főzőkonyha a hozzá tartozó raktárhelyiségeivel.
- Öltöző helyiségek, technikai dolgozók, és az óvónők részére.

Az óvoda udvara:
Gyepesített udvarral rendelkezünk. Az udvari élet biztonságosabbá tételéhez a kültéri játékok folyamatos cseréjére, és felújítására van szükség.
A homokozók rendbetételére, valamint az udvari árnyékolás megoldására még források szükségesek.
Szülői segítséggel és pályázati pénzekből fa játékokat telepítettünk a mozgásfejlesztés illetve az udvari szerepjáték bővítésére.

2. Telephely: Szentgál, Fő u. 46.

Hrsz. 78
Udvar, játszótér területe: 431 négyzetméter
Beépített területe: 321 négyzetméter

Az óvoda épületének kora:
Ez az épület nem óvodai célokra épült, átmeneti szükségmegoldásként lett e célra kialakítva.
Komfort fokozata: összkomfortos
- Központi fűtéses: gáz üzemű kazán
- Kiépített vízellátás: vízvezetékes
- Szennyvízelvezetés módja: kiépített csatorna
- Világítás módja: neoncsöves és hagyományos csillár

Csoportszobák:
Száma: 1
Mérete: 50 négyzetméter, férőhelyek száma: 25 fő
Eredetileg két helységből állt, amelyet egybenyitottunk, hogy az óvodai funkciónak jobban megfeleljen.
Speciálisan kialakított mosdó és WC.(3 WC és egy mosdó, ami felújításra szorul)

Nem csoportterem típusú helységek:
- A közlekedő szolgál a gyermekek öltözőjéül.
- Tornaterem nem áll rendelkezésre.
- Szertárnak, raktárnak kialakított helység jelenleg van.

Az óvoda udvara:
A gyermekek számára biztonságos játszó területet alakítottunk ki, földmunkával, gyepesítéssel, kerítésépítéssel és fa játékok telepítésével.

3. 2. 3. Az óvodánk tárgyi és dologi feltételei.

- A nevelőmunkát segítő játékok és eszközök jelen állapotban kielégítők, melyet részben önkormányzati, szülői támogatásból, (SZM rendezvények bevételei), illetve külső támogatók, (cégek, vállalkozók, vállalatok), adományaiból, valamint pályázatokon nyert pénzforrásokból vásároltunk, részben, pedig óvónőink és karbantartónk saját készítésű eszközeiből tevődik össze.
- A fogyó eszközök folyamatos pótlására van szükség!!

Fejlesztésre szoruló területek:

- Az elkövetkező időszakban különös gondot kell fordítanunk a mozgás-fejlesztő eszközök pótlására és beszerzésére a csoportszobában és az udvaron egyaránt.(karikák különböző méretű labdák, babzsákok, ugrókötelek, lábtorna eszközei, szivacsok, nagymozgások fejlesztésére tornaeszközök,
- Az anyanyelv és a kommunikációs képességeket fejlesztő eszközök, a képeskönyvek a folyamatos használat alatt megkopnak.

Ezért a képes és mesekönyvekből gyermek csoportonként 15 féle, 2-3 példányban szükséges.

- A mindennapi ábrázoláshoz szükséges eszközök folyamatos pótlása és bővítése: természetes anyagok biztosítása, mint pl. agyag, gyapjú stb.

A nevelőmunkát segítő eszközök:[4]

Könyvtárunkat szeretnénk pedagógiai és pszichológiai témájú könyvekkel bővíteni.

A zenehallgatás tárának bővítésére szeretnénk kazettákat, lemezeket (zenei ízlést formáló népzenei, gyermekeknek való komolyzenei hanganyagokat) és óvónői használatra hangszereket vásárolni.

A logopédiai és fejlesztő foglalkozások hatékonysága érdekében szükséges lenne egy megfelelő helyiség kialakítása- melyet az épület, jelen állapotában nem tesz lehetővé-pl. mozgás terápia.
Mivel a program megvalósításához folyamatos „gyűjtögetés” szükséges, az így felgyülemlett anyagok tárolásához jó lenne szertár vagy tároló szekrények kialakítása.
Tornaterem kialakítását is szükségesnek tartjuk.

A drapériákat és bútorokat az állandó használat mellett folyamatosan újítani, cserélni kell.
Fonott játéktárolókkal, kosarakkal, puha szőnyegekkel szeretnénk bővíteni eszköztárunkat.
Eszközeink beszerzésénél a szempont a természetes alapanyag, biztonság és az esztétikum.

[4] 2011. szeptember 1-jétől hatályos módosítás.

3. 2. 4. A szülők elvárása az óvodával szemben.

A család legfontosabb információforrása az óvodáról, gyermeke hangulata, benyomásai, tapasztalatai.

A gyermek óvodai élményein keresztül a család is kialakít egy képet a csoportról, óvodapedagógusról, óvodáról.

Az óvodába járó gyermekek szülei az óvoda nevelőmunkájával elégedettek.

Legfontosabb feladatainak az:

- iskolai életre való felkészítést,
- közösségi életre való felkészítést,
- a gyermek fejlődésének elősegítését,
- a gyermekfelügyeletet,
- a játékot,
- és a megfelelő ellátást, nevelést tartják.

Az óvodában dolgozóktól megfelelő:

- odafigyelést,
- szeretetet,
- megértést,
- szakértelmet várnak el.

Véleményük szerint az óvoda felszereltsége jelenleg megfelelő, barátságos, tiszta környezetbe járnak gyermekeik.
Ugyanakkor hiányolják a tornaszoba meglétét.[5]
A szülők véleménye szerint a gyermekek szívesen járnak óvodába, és szívesen mesélnek az ott történtekről.

Korábban a Helyi Program megírása során, és jelenleg a minőségirányítás kapcsán törekszünk munkánkban figyelembe venni a szülők igényeit, és elvárásait.

[5] 2011. szeptember 1-jétől hatályos módosítás.

2. 3. Az óvoda csoportszerkezete

Az óvoda adottságait figyelembe véve, a helyi sajátosság és az óvodapedagógusok attitűdje alapján részben osztott csoportok kialakítására törekszünk.
A gyermekek egészségesebb fejlődése, és a program beválásának szempontjából a 20-25 fő lenne optimális.

Miért törekszünk részben osztott csoportok kialakítására?

- Minél különbözőbbek a gyermekek a csoportban, - korban, fejlődésben-, annál több különböző szociális tapasztalatot szereznek, fokozódik empátiás képességük, természetesebben fogadják a másságot.
- Lényegesen csökken a gyerekek között a konfliktusok száma.
- A gyermekeket a szeretet köti egymáshoz, és ez által alkotnak összetartó csoportot.
- Olyan harmónia és kölcsönös tanítás-tanulás alakul ki közöttük, ami gyermek és felnőtt között ritkán jön létre.
- A kicsik önállóbbak, vonzzák őket a nagyobbak tevékenységei.
- A nagyok öntudatosabbak, jó a problémamegoldó képességük, fejlődik a jellemük, mások iránt nagyobb az empátiájuk.
- .
- A fejlődés szerinti beiskolázással óvodában maradt gyermek, nem éli meg törésként ezt a folyamatot, mivel a megszokott környezet és személyek veszik körül.
- A nevelőmunka a pedagógus számára egy körforgásszerű folyamat, s nem egy ciklikusan ismétlődő szakaszos tevékenységet jelent.
-

3. 4. Az óvodai élet megszervezése

Napirendünkben a legtöbb időt a gyermekek legfőbb tevékenysége a folyamatos játék kapja.
Kellő gonddal ügyelünk arra, hogy a gyermekek tevékenységüket szabadon választhassák meg.

***A gyermekek igénylik az ismétlődő napirendet, ami a napi 10 órás nyitva tartásunk alatt általában így alakul*:**[6]
Délelőtt:
6. 30- 11. 45 Játék a szabadban, a szobában. Ezen belül 8 – 9. 30 között folyamatos tízórai. Egy az óvónő által megtervezett tevékenység, a gyermekek érdeklődéséhez igazodva.
11. 45-12. 00 Készülődés az ebédhez.
12. 00-12. 45 Ebéd.
Készülődés a délutáni alváshoz.
Délután:
13. 00-14. 30 Mese, pihenés, alvás.
14. 30-15. 30 Folyamatos felkelés, uzsonna.
15. 30-16. 30 Játék (amíg az időjárás engedi, mindig az udvaron)

[6] 2011. szeptember 1-jétől hatályos módosítás.

A sok szétszórt, egyéni, páros játék mellett rendszeresen szükség van az együttlétre, beszélgetésekre. Ennek nincs pontos helye a napirendben, vannak napok, amik az összebújással, halk beszélgetéssel, tervezgetéssel indulnak. Máskor a mesehallgatás vagy mozgásos játék után kerül sor a közös együttlétre.
A folyamatos napirend növeli a kötetlenséget, zavartalanabbá teszi a játékot.
Az egymás után következő tevékenységeket nem azonos időben kezdi el és fejezi be a csoport, így nem kell egyszerre irányítani minden kisgyermeket.

Viszont sokkal jobban kell alkalmazkodnunk a gyermekekhez, kapcsolatainkat egyre jobban jellemzi az egyéni bánásmód.
A tevékenységeknél megfelelő időt biztosítunk minden gyereknek az egyéni szükségleteknek megfelelően.

4. Az óvodai élet, tevékenységi formái.

Óvodánk szem előtt tartva a személyiség fejlesztést, mint fő feladatot, a fejlesztés tartalmát több átfogó nevelési területen valósítja meg, melynek legfontosabb gyermeki tevékenysége a játék.

4. 1. A játék

Programunk **fejlesztési céljának** megfelelően ***a játékot alapvető és legfőbb tevékenységformának*** tekintjük, hiszen a gyermek fejlődésében semmi mással nem helyettesíthető.
A játék nem más, mint a lélek megnyilvánulása. Segítségével olvashatóvá válik a lélek. - mondta Ancsel Éva egyik előadásában.
Nélkülözhetetlen a közösség számára belső tartalma, értelme, jelentősége és kifejező értéke, továbbá azok miatt a szellemi és társadalmi kapcsolatok miatt, amelyeket létrehoz.
A gyermekek mindenekelőtt azért játszanak, mert az önmagában is kellemes számukra. Az óvodai nevelés tartalmának a játékra építettség az egyik legfontosabb sajátossága.
A játék azért olyan végtelenül fontos a gyermek számára, mert egyrészt, ösztönzi szellemi fejlődését, és egyúttal, anélkül, hogy erre ráébredne, a fejlődéséhez szükséges szokásokat is kialakítja benne.
Olyan helyzetek a gyermekek számára, amelyekben megfigyelhetővé válik a tárgyi- szociális hatékonyság, a szociális tanulás, a kompetencia változása, tehát az egyén fejlettsége.
A gyermeknek sajátos világlátása van. Már az első élethónapokban, a saját kompetencia körén belül kimutatható a játék iránti vágy.
Játék a látvánnyal, a játék a hanggal, a játék a tapintással, a játék a történésekkel, stb. adja kezdetét.
A gyermek játékában nem szakad el teljesen az adott valóságos helyzettől, a realitástól, mégis kilép belőle, amikor játszik.
Ez azt jelenti, hogy a mindennapi élet tárgyait, jelenségeit, személyeit behelyettesíti más, az általa kitalált dolgokkal. Jelképesen, szimbolikusan formálja meg őket.
Az óvodáskor igazi játékai a **szimbolikus játékok**, de természetesek az érzékszervek funkcióit próbálgató, tapasztaló gyakorló játékok is.
Szabályjátékok is folynak az óvodában, bár a felnőttek jelenléte nélkül a szabályok labilisak. A gyermekek játékában keverednek a különböző játékfajták, folytatódik az a fajta manipulálás, amely a játékeszközök rakosgatásában érhető utol, vagyis a gyakorló játék.
Fontos **feladatunk**, hogy segítsük a gyermek játékát továbbfejlődni.

Már a legkisebbeknél is megjelenik a szerepjáték. Fontosnak tartjuk, hogy mi óvónők is szervezzünk és vállaljunk szerepeket, hogy a különböző kapcsolatok kialakítása minta legyen a közös cselekvéshez.
A rendszeres, többször ismétlődő meseélmény igazi tárháza a dramatizálásnak, bábozásnak.
Először a mi előadásunkban jelenik meg, azonban a bábozáshoz szükséges kellékeket a gyermekekkel közösen készítjük csoportjainkban.
A szerepjátékot és a dramatizálást kiegészíti az építő és konstruáló játék.

A játékban a legfontosabb, hogy örömszínezetű, hogy a gyermek élvezi, és ezen keresztül élvezi magát az életet is.

Miért? Mert:
- Önkéntes és szabad.
- Nem a végeredmény a fontos, hanem fontos a játék, mint folyamat, fontos a játék, mint tárgy, és fontos a játék, mint szabály.
- Valóságszerű, de nem valóságos.
- A játékra nem érvényesek a valóság idő- és térbeli korlátai.
- Sajátos gyermeki rendje van.

Az óvodáskori gyermek a játékban él és fejlődik.
Ahogyan egy kreatív felnőttnek szüksége van rá, hogy eljátsszék gondolataival, a gyermek gondolatai kialakulásához játékszerekre van szüksége, és rengeteg nyugalomra, meg arra a szabadságra, hogy kedve szerint használja őket, ne pedig úgy, ahogy azt a felnőttek helyesnek képzelik.

A gyermek kezdeti magányos játékából fokozatosan alakul ki a közös játék, és így a kialakult játékhagyományok a „mi- tudat „létrejöttét erősítik.
Az egész óvodai csoportszoba a játék színtere, ahol a játék mindig elkezdhető, és abbamaradhat.
Csoportszobáink a gyermekek spontán érdeklődésének megfelelően átrendezhetők.
A gyermekek az óvodába lépéstől a hazaindulásig maguk dönthetnek arról, hogy mikor, hol, és kivel kívánnak játszani.
A folyamatos napirend bevezetésével megszűnt a játékidő szakaszolása, a gyermekek délelőtt és délután is több órát játszhatnak folyamatosan. Az idő növelésével megszűnt az oly gyakori frusztrálódás.
A vegyes életkorú csoportjainkban csökkent a játékidőben tapasztalható konfliktusok száma, ez következik abból, hogy különböző fejlettségű gyermekeknek más a játékeszköz igénye, és a szociálisan érettebb gyermekek mintát adnak az együttműködésre, a megegyezésre.
A mi szerepünk, hogy mindig rendelkezésre álljunk, együttműködésre és segítésre kész partnerek legyünk a gyermekek számára.

Fő feladataink:
- A feltételek biztosítása, és a nyugodt légkör kialakítása. A játékeszközök gondos megválasztása, hiszen olyan tárgyai a cselekvésnek, amelyek kibontakoztatják és gazdagítják a gyermekek elképzeléseit.
- A játékhoz olyan eszközt biztosítani, amely ízléses, praktikus, egyszerű félkész játék, hogy sokféle ötlethez, játékfajtára ihlessen.
- Együttjátszás a gyermekkel, mindig abból kiindulva, hogy a játszócsoportnak mire van szüksége. Az együttjátszás nem lehet beavatkozás, nem korlátozhatja a gyermekek önállóságát.

Az együttjátszás arra is jobban lehetőséget ad, hogy az óvónő belülről, „értő figyelem” alkalmazásával segítse a gyermek saját elképzelésének megvalósítását.

- Különböző fejlettségű gyermekek együttjátszásának segítése.

Nevelési módszereink közül kiemeljük a Gordon által kidolgozott „értő figyelem” módszerét.
E módszer empátiát feltételez óvónőinktől, és olyan gyermektiszteletet, amely magában hordozza azt a hitet, hogy az óvónő- és a gyermek egyaránt ember.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére.

- A gyermekek képesek állhatatosan, több napon keresztül egy azon játéktémában együttesen részt
- Játékukban dominánsan jelentkezik a szerepjáték.
- Az ismert meséket többször dramatizálják, bábozzák.
- Bonyolult építményeket képesek kreálni.
- Élvezik a szabályjátékokat, és képesek normák betartására.
- Társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által preferált viselkedési szabályok.
- Interakciójuk gazdag, kultúrált és érthető.

4. 1. 1. Tanulás

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése . az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

-az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása)
-a spontán játékos tapasztalatszerzés
- a cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, kreativitás erősítése.
- a gyakorlati problémamegoldás.

Ha igazán tudni akarjuk, hogy hogyan foglalkozzunk a gyermekekkel, akkor helyesebb, ha jól megfigyeljük, hogyan játszanak, tevékenykednek, tanulnak ők maguk.
A tanulás nem más, mint tapasztalatszerzés, amely a külső környezettel való kölcsönhatás során keletkezik.
Az egészséges testi- lelki képességekkel rendelkező gyermek sok mindent eltanul a felnőttől. A tanulás kitüntetett módja az utánzás, a mintakövetés spontán helyzetekben, amelyben sokféle tanulási forma és lehetőség bennfoglaltatik: az ingertársulás és megerősítés, a próba szerencse, a belátásos, felfedezéses és problémamegoldó eljárások.
Mivel a kisgyermek határozottan, igényli az ismétlést, gyakori próbálkozásaival az előbbiek segítségével fejlődik gondolkodása.
Az ember életének egyes szakaszaiban jellegzetes tevékenység formákon keresztül fejezi ki és tanulja önmagát és a környező világot. Kisgyermekkorban a tanulás és a játék nem különíthetők el

egymástól. A gyermek úgy tanul, hogy játszik. Az óvodáskorú gyermek játékában működik a tanulás, gyakorlás, szabálykövetés, céltudatosság.
A gyermeki megismerés folyamatát szem előtt tartva, a követve vezetés módszereivel neveljük gyermekeinket, amelyet a tevékenységre fordított idő és a gyerekekkel létre hozott kapcsolat, az egymásra figyelés jellemez.

Egy napra egyféle tevékenység, játék feltételeit, tartalmát, lehetőségeit tervezzük.
Így lehetőséget teremtünk az egy- egy tevékenységen belül való elmélyülésre.
Ezekben a helyzetekben a modellnyújtás, a mintaadó szerepünk a fontos.

A következő tevékenységi területekre építjük az óvónő kezdte játékot:
- Ismerkedés a természet és az emberek világával (forma, tér, idő mennyiségi viszonyok)
- Mesélés, mondókázás, versmondás.
- Kézimunka
- Éneklés, zenehallgatás.
- Testi nevelés (mozgás, edzés)

Az általunk kezdett játékba a gyermekek igényük szerint bármikor bármennyi időre bekapcsolódhatnak.
Egy- egy tevékenység időbeli határai is változnak, több napra kitolódhatnak.
Tartózkodunk az egyszerre gondolkodás módszereitől.
Az eltérő pszichikus érettség következményei miatt az eltérő motiváció, érdeklődés más lélektani helyzeteket hoznak létre adott pillanatban, az egyes gyermekekben.
Alapvető szempontjaink a rugalmasság, kivárás, az egyéni sajátosságok, egyéni fejlődési tempó figyelembevétele.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását

4. 2. Környezeti nevelés

A gyermek még nem felejtette el a közös nyelvet, még „vidáman és könnyedén tud beszélgetni fűvel, fával, felhővel, állatokkal”- írja Csukás István Meseállatok című művében.

A környezettel való ismerkedés az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat.
A tevékenység **célja**, a közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermeke pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti- emberi- tárgyi világ értékei iránt.
A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér és síkbeli szemléletének alakítása.

Feladatunk, hogy életkoruknak megfelelően minél több tapasztalatot szerezhessenek a természeti és társadalmi környezetről.
A gyermek már meglévő tapasztalataira, élményeire támaszkodva próbálunk új ismereteket nyújtani, ill. a meglévőket mélyíteni, rendezni.
Igyekszünk minél több természetes élethelyzetet teremteni, megfigyelési, felfedezési lehetőséget biztosítani.
Építünk a gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, megismerési vágyára, és az otthonról hozott gazdag természeti tapasztalataira.
Feladatunk, hogy figyeljék meg az évszakok szépségét, színeit, jelenségeit, időjárását, növényeit.
Programunk fontos része a gyűjtögetés, a termések, levelek, kavicsok, tollak, természeti „kincsek” folyamatos rakosgatása, és a természethez kapcsolódó világnapok megismertetése, melyekből az

egész év folyamán „építkezünk” más tevékenységek során is.(pl. játék, barkácsolás, zenélés, stb.) Ebben partnerünk a család, ill. a természet adta lehetőségeink.

Az óvodáskorúak tapasztalatszerzésének színtere a környezet, amelyben élnek, ezért a környezet megismerésére nevelés tartalmi tervezésénél fontosnak tartjuk a helyi adottságok figyelembevételét.
A természeti környezetünk gazdagsága miatt tág lehetőségeink vannak.
A növénytermesztéssel ill. állattartással kapcsolatban gyermekeink gazdag tapasztalattal és élményekkel érkeznek otthonról óvodánkba.
Minden csoportban vannak olyan családok, akik gazdálkodással foglalkoznak és ez alkalmat ad az ott tartott állatok folyamatos megfigyelésére.
Szarvasmarha, juh, nyúl, sertés, bárány és kicsinyeik tartása, gondozása, állati termékek feldolgozásának megfigyelésére is lehetőségünk nyílik.
Elmegyünk megfigyelni a falunkban rendszeresen költő madarakat.(gólya, fecske)
Nagyobb sétákat szervezünk a falut körülölelő erdőbe, rétekre, ahol a védett madaraink szokásait kifigyelhetjük.(pl. gyurgyalagok)
Gyűjtögetjük a nem védett mezei virágokat, és megcsodáljuk a természet örök változásait és szépségét.
A vízi világról is sok tapasztalatot szereznek gyermekeink, a Cinca patak partján tett megfigyeléseink során.
Az évszakok változását, áradás, apadás befagyás, és az itt élő halakat, békákat, csigákat is megfigyelhetjük.
Ezekben a helyzetekben természetesen adódik a lehetőség, hogy beszéljünk a gyermekekkel a „védettség” fogalmáról és természeti kincseink megőrzéséről.
Mivel több családban az édesapa a helyi Vadásztársaság tagja, így a vadászat szokásairól, és a vadon élő állatokról (róka, vaddisznó, szarvas stb.), azok téli védelméről a gyermekeknek gazdag élményeik vannak.
A családi élet szerves része a kertek művelése, a növénytermesztés, ezen ismeretekre építve gondozzuk saját kiskertjeinket.
A munka folyamatában sok egyéni tapasztalatot gyűjtenek gyermekeink a növények fejlődéséről és gondozásáról.
Feladatunk, hogy összefüggéseket keressenek időjárás és az emberek tevékenysége között.
Csoportjainkkal minden évben látogatást teszünk az orvosi rendelőbe, ahol megismerkedhetünk az orvos és védőnő munkájával.
Sétáink során gyakoroljuk a közlekedés szabályait, megismerjük a személy és teherszállító járműveket.
Ismereteket szerzünk a szárazföldi, vízi, légi közlekedésről.
Minden évben bérletes bábelőadások keretében látogatjuk a Veszprémi Művelődési Központot.
A tevékenység szervezeti formájának biztosítása mikro-csoportban történik, közvetlen tapasztalat és élményszerző udvari megfigyelések és séták alkalmával. Hetente egy környezeti téma megfigyelését tervezzük.

Környezetünk formai és mennyiségi viszonyai.
A matematikai nevelés lehetőséget teremt a környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzésre.

Feladatunk, hogy biztosítsunk a gyermekek számára lehetőségeket a matematikai tapasztalatok szerzéséhez, az önálló gondolkodáshoz, s ami talán a legfontosabb, a „kitaláltam”, „rájöttem”, „én is tudom” örömével való megismerkedéshez.

A számlálgatás, méricskélés, a tér alakítása, az irányok megnevezése, a hasonlítgatások, összegyűjtés és szétválasztás, párosítás, az időbeliség felfedezése, megnevezése, a formák letapogatása játék közben olyan természetes, mint a mondókázás, dúdolgatás.
Például a termésekből fűzött lánc hosszabb vagy rövidebb. Bújócskázás közben az asztal alá, a szekrény mögé, a fa mögé, a bokor alá, a fal mellé bújnak a gyermekek. Nap, mint nap halmozzák, szétválogatják, rakosgatják a játékszereket.
Megmérjük mekkorát nőttek a gyermekek, megszámláljuk hány tányért, kanalat, poharat tegyünk az asztalra.
Olyan témaköröket tervezünk a gyermekek számára, amelyekről a gyermekek folyamatosan szerezhetnek spontán tapasztalatokat is az élet különböző helyzeteiben, a gyermekekhez közelálló módszerekkel. Lehetőséget teremtünk arra, hogy sok tapasztalatot szerezhessenek, változatos formában felfedezhessenek és a különböző játékok során, fejlődjenek képességeik, formálódjon globális világképük.
A természet gazdagsága, ihlető ereje olyan mély és emlékezetes érzékszervi- mozgásos élményeket ad az óvodás gyermekeknek, hogy a pedagógus, erőltető, bevésésre irányító törekvéseit teljesen feleslegessé teszi.
Maradandó ismeretekhez juttatja a gyermekeket a szándékosság tudata nélkül is.

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Tudják saját nevüket, születési helyüket és idejüket.
- A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, munkahelyét, óvodájuk nevét.
- tudnak szépségében.
- Különbséget tudnak tenni az élő és élettelen tárgyak között.
- A gyermekek ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzleteket, esztétikai alkotásokat.
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat.
- Ismerik környezetük növényeit, s azok gondozását.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- A tárgyakat meg tudják számlálni legalább 10-ig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.
- Megkülönböztetik a jobbra-balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat.(pl. alá, fölé, közé stb.)
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszéd.
- Elemi téri tájékozódási ismeretekkel rendelkezzenek
- Saját testükön tájékozódjanak

4. 3. Mese, vers.

Láttál már gyermeket önfeledten verset, mesét, történetet hallgatni?
Kérdezhetnénk magunktól is.
Ebben a csodálkozó figyelemben ott rejlik a „végtelen könny s a végtelen mosoly „lehetősége.
S, hogy melyik ragyog át a gyermeki szíven, az tőlem függ, aki vállalom, hogy a gyermekkel együtt átlépem a mese és a vers csodát hozó kapuját.

A verselés és a mesélés élmény a kisgyermek számára.

A tevékenység **célja**: a gyermekek érzelmi- értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a mágikussággal, a csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímeinek csengésével ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

Feladatunk az anyanyelv megismertetésén, az irodalmi érdeklődés felkeltésén túl a változatos irodalmi élmények közvetítése.
A mese, a vers ősi forrása az anyanyelvnek, régi értékeket, hagyományokat, szokásokat közvetít a gyermekek számára.
Bruno Bettelheim szerint „a mese, a felnőtt szívből jövő ajándéka", amely egyértelműen örömforrás.
Mi a mese és vers helye, szerepe az óvodai életben?
Mindig mondjuk, amikor igény, kedv, idő és hely van számára. Nem meghatározott napokon, nemcsak hetente kétszer, hanem a gyermekek kérésére is bármikor, ha a körülményeket meg tudjuk teremteni.
Altatás előtt mindennap, mesét, verset, dalt egymásba fűzve.
Lehetőség szerint fejből mesélünk. Ezért tartjuk szükségesnek, hogy az óvónőink rendelkezzenek egy természetes, szabadon és szívesen alkalmazott alap- repertoárral, amit mindig bővíthetnek.
Az egész napi zsibongásban, nyüzsgésben megpróbálunk a mesélésnek állandóságot biztosítani.
A mesélés a csoportokban már kialakult szokások szerint, a hely és a hangulat megteremtésével történik

Nevelőtestületünk a magyar népmeséket részesíti előnyben, de mellette válogatunk a világirodalom *klasszikus és kortárs műveiből is.*

Miért szeretjük a magyar népmeséket?
A népmese azé, aki életre kelti.
Óvónőink alkalmat teremtenek arra, hogy gyermekeink eljátszhassák, elmondhassák, elbábozhassák kedvenc meséiket, valamint lehetőséget adnak a gyermekek által kitalált történetek elmondására.
A vers, a beszéd zenei elemeire épül. A kisgyermek ugrál, tapsol, forog, kocsizik, labdát ütöget a versre, de legalábbis ringatja magát. A gyermekek versanyagát gazdagítjuk a különböző típusú népi mondókákkal, kiolvasókkal. A gyermekekkel együtt sokszor ismételgetjük az állathívogatókat, altatókat, kiolvasókat, de figyelmet fordítunk arra, hogy ez ne keltse a gyermekekben a gyakorlás érzetét.
Az irodalmi nevelés akkor éri el fejlesztő hatását, ha a gyermek maga is előadóvá válik.

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végén.

- A gyermekek szívesen ismételgetik a verseket, rigmusokat.
- Várják, igénylik a mesehallhatást.
- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak az óvoda kiscsoportosainak és maguk szórakoztatására is, és használnak mesei kifejezéseket is.
- Megjegyeznek 10-14 gyermekmondókát, 6-8 verset és 15-20 mesét.
- Tudnak meséket, történeteket alkotni, s azt mozgással megjeleníteni, kifejezni.

4. 4. Rajzolás, mintázás, kézimunka.

„A kreativitáshoz megfelelő légkör szükséges - melyben jelen van az adottság, bátorság és kezdeményezés.”

Erika Landan

A mindennapi életben testek, anyagok, formák, és színek sokasága vesz körül bennünket.
Környezetünk eme számos vizuális ingere az észlelés útján jut el tudatunkba.
Az ábrázolás a környező világ megismerésének, az önkifejezésnek egyik eszközévé válik.
A gyermek mindent ábrázol, amit a dolgokról tud.
Az óvodába kerülő gyermek az ábrázolás terén különböző tapasztalatokkal rendelkezik.
Az óvodai tudatos, tervszerű munkával elsősorban azokra az otthoni élményekre alapozva próbáljuk meg a lényeges jegyeket kiemelni, és a gyermekek ismereteit rendszerezni, gazdagítani.
Az ábrázoló tevékenység **célja** az örömteli cselekvés, a gyermekek élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése, valamint esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.
Szem előtt tartjuk, hogy az óvodás gyermek képességei tevékenységei közben fejlődnek, ezek a cselekvések még hatékonyabbak, ha közben a megszokottól eltérő minőségű anyagokat is használnak.
Az önkifejezés eszközeként gyakran használjuk a természetes anyagokat / agyag, gyapjú, gyékény, nád, kukorica, parafa, szalma, levelek, fa, méhviasz, stb./
A barkácsolásban már szívesebben választják ezeket a természetes anyagokat a gyermekek.
Az esztétikai érzék- és ízlésformáláson kívül az alkotás örömét élik át a gyermekek, érzelmileg közelebb állnak a természetes anyagokból készült tárgyakhoz, amelyeket játékukban is felhasználhatnak.
Miközben kialakul a végeredmény, sokoldalú tapasztalatokat szereznek az anyagok tulajdonságairól, felhasználhatóságáról.
Ezek a tevékenységek a gyermek egész napját áthatják, amely során lehetőségünk nyílik a differenciált fejlesztésre.
Minden csoportban megszokott helyen, kijelölt munkaasztalon tevékenykedhetnek a gyermekek.
Az alkotáshoz szükséges eszközöknek is állandó helye van, ahol a gyermekek a nap folyamán bármikor hozzáférhetnek.
Az eszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük, hogy a praktikum, a célszerűség és az esztétikum domináljon.
Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek addig alkothassanak, ameddig kedvük tartja.
A mindennapi játékba egy héten egyszer tudatosan irányított kötetlen formájú tevékenységet szervezünk.
A vizuális nevelés a gyermeket egyéni fejlettségüknek megfelelően képi- plasztikai kifejezőképesség birtokába juttatja, kialakítja bennük az elemi- képolvasási, komponáló, térbeli-tájékozódó, és rendező képességeket.

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végén.

- Képalkotásban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket.
- A gyermekek alkotására jellemző a részletező formagazdagság, a színek egyéni alkalmazása.
- Örül alkotásának és a közösen elkészített kompozíciónak.
- Plasztikai munkáik egyéniek, részletezőek.
- Téralakításban, építésben bátrak, ötletesek, együttműködők.
- Rácsodálkoznak a szép látványra, tudnak gyönyörködni benne.
- Megfogalmazzák értékítéletüket, beszélgetni tudnak az alkotásról.

4. 5. Ének, zene, énekes játékok.

„A zene hatása olyan emberformáló erő, amely kihat az egész személyiségre.”
Kodály Zoltán

Az óvodai nevelés **célja** a zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása.
A gyermek zene iránti érdeklődésének felkeltése a szülői házban kell elkezdődnie, ez az érdeklődés fokozódik az óvodában a különböző zenei élményeken keresztül.
A környezettel való találkozás is számtalan élményhez juttatja a gyermekeket.
Hallja a madarak és más állatok hangját, a száraz levelek zörgését, a fák és a cserjék lombjának susogását, a gyűjtött termések mozgatásakor keletkező hangokat, viharkor a mennydörgést és még sorolhatnánk.
Érzékeli az élő és élettelen természet hangjainak sokféleségét.
A dalokban, dalos játékokban, mondókákban, pedig megjelennek a gyermek közvetlen természeti és társadalmi környezetének élőlényei, jelenségei, tárgyai és eseményei is.
A népművészetből bármikor meríthetünk, a gyermekek gyönyörködtetésére, az óvodai élet színesebbé, hangulatosabbá, gazdagabbá tétele érdekében.

Miért kell az óvodába bevinni a „tiszta forrást” jelentő népszokások elsajátítható részeit?
Azért, mert zenei anyanyelvünk alapozása így válik teljessé, a magyar népi mondókák, a magyar népi gyermekjátékok és gyermekjátékdalok, a magyar népdalok zenehallgatásként alkalmazott óvodai anyagát a népszokások- jeles napok világa zárja kerekre, teljesre.

Az óvodai ének- zenei nevelésben méltó helyére kell tenni mind a külső és belső ünnepeket, mind a népszokások, hagyományok, jeles napok világát.
Az életre kelt népszokásokat beleszőttük az óvodai élet ünnepeibe, mert meggyőződésünk, hogy a régi hagyományok az újakkal ötvözve teszik széppé a mai ember ünnepeit.
Összegyűjtött repertoárunkba beleszőttük a falunkban gyűjtött Szentgáli mondókákat, énekeket, csúfolódókat.
Hiszünk abban, hogy a gyermekek öntudatlanul magukba szívják népdalaink csodálatos dallamvezetését és tökéletes formáját, s a szépségre való rácsodálkozás valóban egy kis pihenőt, nyugalmat jelent számukra ebben a rohanó életben.
Úgy hisszük, ellensúlyozhatjuk az otthoni, nem mindig pozitív zenei hatásokat, ha Forrai Katalin szavaival élve „átmossa lelküket a zene”.
Kodály Zoltán mondta, hogy a „zenei méreg” ellen csak jó zenével lehet védekezni.
Ezért igyekszünk gyermekeinket minél több értékes zenéhez juttatni a nap minden szakában.
A zenei nevelés szervezeti formája is kötetlen, a helyzethez alkalmazkodó. A zenehallgatást különböző tevékenységekhez kapcsoljuk, ennek sokszínűbbé tételéhez szükség van különböző zenei anyagok beszerzéséhez.
A gyermekek vonzódnak azokhoz a tárgyakhoz, anyagokhoz, amelyeknek hangja van, illetve amelyekből valamilyen módon hangot lehet előcsalni.
Szívesen készítenek hangszereket, amelyeket a nap bármely szakaszában használhatnak.
Ritmushangszereink nagy részét készen vásároltuk, saját készítésű hangszerek is bővítik készletünket így a köcsögduda, csergettyű, fűzfacsörgő, cserépsíp, rázótök, bodzasíp, ritmusdob.
Ezeket a hangszereket a gyermekekkel együtt készítettük

A zenei nevelés tehát hat a gyermekek általános fejlődésére, érzelmi életére, értelmi képességeinek alakulására, társas magatartására, és befolyásolja cselekvését.
Szeretnénk, ha az óvodánkba járó gyermekek örömmel, érzelmi gazdagsággal, felszabadultan énekelnének, mondókáznának, mozognának együtt.

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végén.

- A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat.
- A gyermekek gátlások nélkül egyedül is tudnak énekelni.
- Tudnak élvezettel figyelni a zenehallgatásra.
- Megkülönböztetik a zenei fogalom párokat.
- Tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni.
- Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.
- Ismerik a legalapvetőbb népi hangszereket.

4. 6. Mozgás

A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz függés, egyensúlyozás, dobás) és testi képességeit, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés.

A mozgás a gyermek egyik legtermészetesebb megnyilvánulási formája.
Mozgásának fejlettsége képet ad általános fejlettségi szintjéről, a fejlődés jellemzőjéről.
A testi nevelés magába foglalja a gyermek testi szükségleteit természetes mozgásigényének kielégítését, a gyermek egészségének, testi épségének védelmét, edzését.
A gyermek nem születik ügyetlennek, a mozgáshiány teszi azzá.
A mozgás, egészséges életmódra nevelés hatékonysága maradéktalanul akkor érvényesül, ha a fejlődéshez szükséges optimális környezetet lehetőség szerint biztosítjuk.
A háromévesek már birtokában vannak az alapvető mozgásformáknak, amelyek a motorikus továbbfejlődés előfeltételeit jelentik.
Nem ragaszkodunk a hagyományos testnevelési foglalkozásokhoz, az a fontos, hogy a gyermekek mozgásigényét kielégítsük.
Az összeállított programot az időjáráshoz, évszakokhoz igazítjuk, a fokozatosságot figyelembe véve.
Arra nagy figyelmet fordítunk, hogy egyszer egy héten lehetőleg minden gyermek részt vegyen a közös irányított mozgásos játékban.

Fő ***feladataink***:

- Rendszeres mozgással a gyermekek számára egészséges életvitelt kívánunk kialakítani.
- A gyermek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- A mozgáskészség alakítása a gyakorlások során.
- A testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése. A gyermekek mozgásszervi fejlődésében a láb- és gerinc hangsúlyos szerepet kap, melyet tartásjavító, és lábtorna beiktatásával végzünk.
- Mozgáson keresztül az értelmi és szociális képességek fejlesztése.

A program fő feladatait természetes módon építjük be a gyermekek tevékenységébe.
A mozgás sokoldalú tevékenység, az egész óvodai élet átszövi.
Kiemelt mozgásfejlesztés két területen valósul meg.

A gyermekek szabad mozgását a délelőtti és délutáni udvari játék és séta során biztosítjuk.
Az irányított játékokat heti egy alkalommal szervezzük.

4. 6 1. Szabad játékban

Az óvodába bekerülő gyermekek szeretnek mozogni.
Megpróbáljuk a napirendet úgy alakítani, hogy egész nap biztosítva legyen számukra a megfelelő hely és eszköz a csoportszobában és az udvaron egyaránt.
A játékban nagyon sok lehetőség nyílik a spontán fejlesztésre.
Az udvaron is minden lehetőséget kihasználunk a szabad mozgásra.
Ezért bővítjük, alakítjuk udvari felszerelésünket. Természetes anyagokból készült kombinált mászókát terveztünk, amelyen a gyermekek sokoldalú mozgást végezhetnek.

4. 6. 2. Mozgásfejlesztés az irányított mozgásos játékban.

A játékot, a játékosságot alapvető eszközként értelmezzük és alkalmazzuk.
A testalkati deformitások megelőzésére próbálunk speciális gyakorlatokat beépíteni az anyagba.
Megpróbáljuk az anyagok tervezésekor figyelembe venni a helyi adottságokat és az időjárás változását. Mivel óvodánk nem rendelkezik tornateremmel, ezért ha az időjárás engedi, a szabadban mozgunk. A játékok megtervezésekor, pedig mindig szem előtt tartjuk a csoport aktuális fejlettségi szintjét, a fejlődés ütemét.
Elsősorban olyan készségeket és képességeket akarunk kialakítani, amelyek majd elősegítik az egyre pontosabb mozgás elvégzését is.
A kéziszerek használatát nagyon fontosnak tartjuk, anyagi lehetőségeink korlátozottak, ezért a labdán kívül házilag gyártott eszközöket használunk.
A szülők tornazsákot, ill. kéziszereket (babzsákot, szalagot, gumit) készítenek gyermekeik számára, ezzel is megkönnyítve munkánkat.

A mozgásfejlesztés és a testséma fejlesztés valamennyi feladata beépíthető ezekbe az irányított játékokba.

Fontosnak tarjuk, hogy a megfelelő időben megfelelő tevékenységeket végezzenek a gyermekek.
*A **3-4 évesek*** testnevelési anyaga nagyrészt a természetes mozgásokat tartalmazza.
Ezért ennél a korosztálynál a nagymozgások fejlesztése a kiemelt feladatunk.
Az irányított játékok közben a gyermek természetes módon ismerkedhet testrészeivel és azok funkcióival.
Ezért alkalmazhatók jól:

- A testrészek ismeretét célzó gyakorlatok.
- Tárgyhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása.
- Test személyi zónájának alakítása.
- Fontos feladat a jobb- bal irányok megismertetése

4-5 éves *korban* már nagyobb szerepet kap a tér mozgásos megismerése.
Mozgásfejlesztésükben még a spontán érzelmi motivációra építünk.
Sok olyan mozgást szervezünk, amikor különböző irányokban végeznek mozgásokat, és különböző formákat mozognak be a gyermekek.
A mozgásfejlesztésnél előtérbe kerül ezen kívül:

- Az egyensúlyérzék fejlesztése.
- A szem-kéz, szem-láb koordinációt fejlesztő játékok, gyakorlatok.

Kiemelt helyet kap fejlesztésünkben a jobb és bal irányok rögzítése és gyakorlása.

***5-6-7 éves** korban* az észlelés fejlesztése a legcélzottabb feladatunk.
Kiemelt feladatként jelentkezik a finommotorika fejlesztése. Nagyon fontos feladatnak tartjuk, hiszen az írás megtanulásának elengedhetetlen feltétele.
Itt kap nagy jelentőséget a kéziszerekkel való gyakorlás tervezése.
A gyakorlatok során lehetőség nyílik a keresztcsatornák fejlesztésére is

A mozgásfejlesztésben meghatározó:

- A foglalkozáson a gyermekek jó hangulatban, jó közérzettel vegyenek részt.

Ha lehetőség van rá, megfelelő időben, ruházatban, friss levegőn mozgunk.

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végén.

- A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- A gyermekek nagymozgása, finommozgása, egyensúlyészlelése, összerendezett, mozgása kialakult.
- Ismerik az irányokat, tudnak a térben tájékozódni.
- Betartják a szabályokat a különböző versenyjátékok, ügyességi játékok játszásakor.
- Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- Szeretnek futni, képesek 50-100 métert kocogni.
- Tudnak helyben labdát pattogtatni.

4. 7. Az óvoda munka jellegű tevékenységei.

A gyermek mindennapi tevékenységének része a munka jellegű tevékenység, (az önkiszolgálás, segítés az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növénygondozás stb.) amely az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat.

A gyermek munka jellegű tevékenysége:
- önként-azaz örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység,
-a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok alakításának fontos lehetősége,
- a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A tevékenység **célja**: a gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, feladattudatát.

Feladatunk a különböző típusú, munkajellegű tevékenységek tervezése, s azok feltételének biztosítása.

Az óvodáskorúak munkajellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki, elsősorban önmagukért és később a közösségért végzik. Kezdetben a felnőttek segítsége szükséges, majd egyre önállóbbakká válnak.

A fejlesztés csak és kizárólag a gyermekek saját örömteli, örömmel vállalt tevékenységén belül valósul meg. Munkálkodásunk közben egyre több információt szereznek és pontosabb tapasztalatok birtokába jutnak.
Nagy jelentőségű az önkiszolgálás- testápolás, öltözködés.

Feladatunk, hogy a csoportban dolgozó felnőttek közös megállapodás alapján a gyermeki munkafolyamatokat összehangolják, és egyéni képességek szerint segítsék őket a fejlődésben.
Az étkezéssel, terítéssel kapcsolatos munkák megszervezése a gyermekek önkéntességén alapulnak. Ezeket a tevékenységeket a felnőtt irányítása mellett végzik a gyermekek utánzási vágyára építve.

Feladatunk, hogy a gyermekeket koruk és képességeik szerint differenciáltan segítjük.
Az alkalomszerű munkákat megbízás, és önkéntesség alapján végzik.(pl.teremrendezés, növények gondozása stb.)
A környezetünk megismerése során nagy jelentősége van a kerti munkának.
Fontos szempontunk a feladatok, megbízatások elvégzésekor a dicséret, és elismerés alkalmazása. Ezek hatásaként a gyermekek szívesen vesznek részt a munkában.
A nevelés folyamatában építünk a nagyobb gyermekek empátiájára, segítőszándékára, a kisebbek segítése során.

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végén.

- A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- Önállóan, igényesen végzik a munkát.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatásokra.
- Szívesen közreműködnek a növények gondozásában.
- Örömmel segítenek a kisebbeknek.
- Szeretnek meglepetést készíteni a kisebbeknek, szüleiknek, az óvoda dolgozóinak alkalmakra.

5. Az óvoda hagyományai, ünnepei, egyéb rendezvényei.

Célunk:

A település hagyományainak megismertetése, a múlt értékeinek átörökítése, a népi gyermekjátékokon keresztül, a népi kismesterségek ápolásával.
Óvodai nevelésünkhöz keretet nyújtanak a népszokások.

Hagyományápolással összefüggő ünnepeink:

A gyermekek születésnapja: lényege a növekedés örömének átélése. A csoportjaink hagyományai közé tartozik.

Őszi ünnepkör *a Mihály- napjával* kezdődik, melyen a gyermekekkel *vásári mulatságot* rendezünk. Ezt követi a *dióverés, betakarítás és a szüreti mulatságok* időszaka, majd az ünnepkör a november 11.-i *Márton- napi lámpagyújtás*sal ér véget. A lámpagyújtásra meghívjuk a szülőket és az 1. osztályos gyermekeket is.

A **téli ünnepkör:**

- A *Mikulás* -várással kezdődik, borzongatós, de nem „félős” fantáziálás időszaka.
- *Lucázás*: népi hiedelmek felelevenítése, Luca-búza ültetése.
- *A Karácsony*: az Adventi készülődés, sütemény, meglepetések időszaka. Ünnepünk legnagyobb öröme a mézeskaláccsal feldíszített fenyőfa. A fahéj finom illata érződik az egész óvodában, a nagyobban betlehemes játékkal készülnek.
- *Vízkereszt, (január 6.*) Háromkirályok napja: a farsangi időszak kezdete.
- *Farsang:* mulatozások átváltozások időszaka.
- *Kiszézés:* télbúcsúztató, afféle bolondozós nap a csoportban. Kiszebábot égetünk , dallal, verssel búcsúztatjuk a telet.

A **tavaszi ünnepkör:**

- Március 8.-án *a Nőnappal kezdődik.*
- *Húsvéti* készülődés: a locsolkodás és hímes tojás, ajándékozás napja.
- *Májusfa állítása*
- *Anyák napja:* Virággal, gyermekmunkával, kisebb meglepetéssel, verssel készülődünk, segítünk, hogy ez a nap otthon más legyen, mint a többi. Anyák napi ünnepséget tartunk minden csoportban, ahova nagy szeretettel várjuk az édesanyákat és a nagymamákat.
- *Iskolalátogatás*
- *Gyermeknap:* jó lehetőség a négy csoport együttlétére, melynek során az óvoda udvarán sportprogramokat, játékokat szervezünk, és” kitáncoljuk” a Májusfát.
- *Családi -délután:* közös együttlét a szülőkkel, dallal, mondókákkal, körjátékokkal. Ahol az iskolába készülő gyermekeket elbúcsúztatjuk, és büszkék vagyunk arra, hogy gyermekeink nagyra nőttek. Az óvoda összes csoportja együtt ünnepel.

6. Az óvoda kapcsolatai

6. 1. Óvoda - család

A szülőkben él az igény, hogy gyermekeik mindennapjaiba betekinthessenek, véleményüket meghallgassák, akár egyetértésüknek, akár kételkedésüknek adnak hangot.
Az óvoda nevelőmunkájához a család nyújtja az alapot, és a hátteret.
Ezért tartjuk fontosnak a kölcsönös információcserét.
A gyermekek elsősorban a családban nevelődnek.
Jó esetben az óvoda folytatja és kiegészíti a megkezdett nevelési folyamatot.

A *beszoktatásra* azért van szükség, mert minden esetben új környezettel, emberekkel, szokásokkal találkozik a gyermek.
Ugyanakkor különbséget kell tennünk a családból, bölcsődéből vagy más közösségből érkező gyermekek között. A beszoktatás a későbbi közösségi életet is meghatározhatja a biztonságot nyújtó, nyugodt, szeretetteljes, családias légkör megtapasztalásával vagy ennek ellenkezőjével. Az anyáról való könnyebb leválás érdekében vezettük be a mamás beszoktatást, amikor is a szülőnek lehetősége van az óvónő irányításával segíteni a gyermek beilleszkedését, az óvónőhöz való hozzászoktatását.

Sajnos gyakoribb a családban végbement funkcionális változások következtében, hogy az óvodára hárul a fejlődésben történő lemaradások korrigálása, a hiányok pótlása.
A korábbi kapcsolattartási formák tapasztalataiból kiindulva kerestük a lehetőséget, hogy a szülők minél inkább részesei legyenek és megismerjék a gyermekek óvodai életét.
Azért, hogy a szülő folyamatosan tájékozott legyen gyermekével történt eseményekről, fejlődéséről, óvodánk nyitottságából adódóan *napi kapcsolattartásra* van lehetőség.
Ez a kapcsolat kölcsönös, hiszen így mi pedagógusok is értesülünk a családban történt fontosabb eseményekről.
Családlátogatásaink célja, hogy megismerjük a gyermeket közvetlen környezetében, felmérjük helyét a családban.
Ha szükségesnek látjuk, ezt a látogatást a gyermekvédelmi felelőssel együtt végezzük.
Szükség szerint szülői, vagy óvónői indítványra *fogadóórát* is szervezünk.
Új formákkal is próbálkozunk, hogy minél színesebben, tartalmasabban töltsük együtt az időt.
A közös programjaink nem csak az ünnepeket tartalmazzák, hanem a szülőkkel együtt megszervezett *kirándulásokat, sportprogramokat, kulturális eseményeket*, bál, játszóház, munkadélután, s az ezekre való felkészülést.
Ezek a közös, élményekkel gazdag programok lehetőséget teremtenek a családdal való kapcsolat elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének még jobb megismerésére.
Az óvodánkban működő Szülői – Szervezet nagyrészt vállal a rendezvényeink szervezésében és a szülők hozzáállásának alakításában, továbbá az óvoda anyagi támogatásában.
Szülői értekezleteinket átformáltuk elnevezésében és szervezésében, létre hoztuk a *beszélgető-köröket.*

Évente háromszor tartunk beszélgető-köröket, ahol a szülőkkel megbeszéljük, terveinket és közös feladatainkat.
A szülői értekezletekhez képest ezek az összejövetelek kevésbé hivatalos jellegűek.
A pedagógus nem előad, a szülő pedig hallgató. A szülők sokkal oldottabbak, felszabadultabbak.
Próbálunk egyenrangú kapcsolatot kialakítani a szülőkkel, amelyben meghallgatásra, figyelemre és a tanácsadásra helyezzük a hangsúlyt.
A személyesség megteremtése a másik törekvésünk. Ez a szülő és a család megismerésén, elfogadásán és a nevelő empátiáján alapul.

Szerepünk a beszélgető-körben élénkítő. Nem beszél hosszan, hanem inkább figyel a beszélgetőtársakra.

Alapelveink:
A nevelésben az óvoda ismerje el a család elsődlegességét, tisztelje a szülőt.
A szülő tud legtöbbet a gyermekéről, ő ismeri legjobban igényeit, viszont nekünk óvónőknek van olyan szaktudásunk, fejlődés-lélektani ismereteink, amely alapján hathatós segítséget tudunk nyújtani a gyermekek fejlesztéséhez.
Kapcsolatában éreztesse az őszinte „odafordulást", az empátiát és segítő szándékát addig a pontig, amíg a szülő ezt képes elfogadni.
A kapcsolat épüljön a tapintatra és mélyüljön el a közös programok együttes tevékenységei alkalmával.
Az óvónő ismerje és fogadja el a családszokás-, szabályrendszerét, s tapintatosan befolyásolja az életmód jó szokásainak alakításában.
Az óvoda szülői képviseletét a Szülői Szervezet látja el, amelynek működési feltételeit, feladatait az érvényes jogszabályok alapján az óvoda vezető segítségével alakítják ki.

6. 2. Kapcsolat külső intézményekkel.

Az óvodában folyó nevelőmunka nem lehet eredményes *a pedagógiai szakszolgálatok* nélkül, amelyek segítséget nyújt a gyermek-nevelési, fejlesztési gondjainak feltárásához, megoldásához, az óvodában nem korrigálható hátrányok kiegyenlítéséhez.
Ezért mindenképpen indokoltnak tartjuk, hogy a *nevelési tanácsadó* és az óvoda állandó kapcsolatban álljon egymással.
Az *egészségügyi szakszolgálatok*, a gyermek egészségügy intézményei (orvos, védőnő) a gyermek nevelését speciális szakismereteikkel elősegítik, melyet az óvoda épületében évi, illetve havi rendszerességgel végeznek.
Közművelődési intézményekkel is tartjuk a kapcsolatot.
A gyermekekkel rendszeresen látogatjuk a Veszprémi Művelődési Központot, ahol a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó bábelőadásokat nézhetünk meg.
Kapcsolat gyermekvédelmi intézményekkel (gyermekvédelemnél felsorolva).
Iskola –

Fenntartó – Helyi Önkormányzat

A pedagógiai szakmai szolgáltatások segítik pedagógusaink önképzését szakmai információkkal, továbbképzések szervezésével, és szaktanácsadással.

7. Sajátos feladatok.

7. 1. Gyermekvédelem az óvodában.

„A gyermekeket különleges védelem illeti meg, és a törvény és más eszközök által nyújtott lehetőségek, hogy fizikailag, szellemileg, erkölcsileg, lelkileg és társadalmilag egészségesen és normálisan tudjon fejlődni, szabadságban és méltóságban.
Az erre a célra hozott törvényekben a gyermek felsőbb érdeke legyen a döntés és meghatározó szempont."
Ezek a jogok általános érvényűek, melyeket nemzetközi törvények deklarálnak, és melyeket gyermekeink nevelése során fontosnak tartunk.
A gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységeinket az 1997. Évi XXXI. Gyermekvédelmi törvény szabályozza.
A környezetünkben élő családok változó szociális gondjait az óvodába járó gyermekeink helyzete is mutatja, jelzi.
Óvodánk törekszik arra, hogy ezek a problémás gyermekek mielőbb óvodába kerüljenek, ugyanakkor a harmonikus fejlődés érdekében elengedhetetlenül fontos, hogy a csoportok létszáma, és helykihasználtsága ne legyen túlzsúfolt.
Ennek érdekében óvodánk felvételi bizottságot hozott létre.
Ezért fontosnak tartjuk, hogy a családlátogatáson szerzett tapasztalatokat megbeszéljük és a gyermekvédelmi felelős nyilvántartásába, feljegyezze.
A kapcsolat nem csak a felvételek idején fontos, hanem az óvodás élet időtartama alatt is.
Óvodai csoportjainkba a gyermekek jelentős hányada hátrányos helyzetű.
Ez különböző súlyossági fokú, de nem egy eset súrolja a halmozottan hátrányos határát.
Nem problémamentes ma a családok élete.
Mindenképpen arra törekszünk, hogy az óvodában, a csoportokban a magunk eszközeivel igyekezzünk közömbösíteni a társadalmi különbségeket, illetve csökkenteni a gyermekek fejlődésére gyakorolt negatív hatásait.
Az óvodánkban a gyermekvédelmi feladatokat a vezető óvónő és a helyettese látják el.
Az óvodát igénybe vevő szülők körében a felmérésünk alapján nagy a munkanélküliség, folyamatosan nő a szociális ellátásokból élők száma.
Vannak olyan családok, ahol a veszélyeztetettség generációkon keresztül jelen van.

Szervezetekkel való együttműködés.

Kapcsolattartás gyermekvédelmi intézményekkel

Gyermekjóléti Szolgálat
Családsegítő Központ
Gyámhatóság
Nevelési Tanácsadó

Kapcsolattartás formái:

- *értekezlet*
- *konferencia*
- *esetmegbeszélés*
- *kölcsönös tájékoztatás*

A település Gyermekjóléti Intézményével való szoros együttműködést fontosnak tartjuk.

Esetmegbeszéléseket kezdeményezünk azokban a helyzetekben, amelyekben pedagógiai módszerekkel már nem tudunk eredményt elérni.
Állandó kapcsolatban állunk a falu védőnőjével, akinek jelzései nyomán a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára az óvodai felvétel során előnyt biztosítunk.(túljelentkezés esetén)
Gyámügyi intézkedések során kapcsolatot tartunk a település jegyzőjével.

Gyermekvédelmi törekvéseink

Cél: prevenció során azon tények, okok feltárása, melyek a gyermek fejlődését akadályoztatják, veszélyeztetik, gátolhatják
Védő- óvó intézkedések kezdeményezése a rászorulók érdekében.
A halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekek fokozott védelme.
A gyermeket megillető jogok érvényesülésének biztosítása.

Feladat:

- biztosítani a gyermeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül
- a családi háttér minél reálisabb alaposabb megismerése
- az indokolatlan hiányzások kiszűrése
- tanácsadás a szülők részére a gyermekneveléssel kapcsolatban
- a gyermek családban történő felnevelésének segítése a rendelkezésre álló eszközökkel
- mentálhigiénés programok szervezése
- minden esetben a gyermek érdekeinek képviselete
- problémák feltárása, a hátrányos helyzet kialakulásának megelőzése
- gyors és hatékony intézkedés foganatosítása a gyermeket közvetlenül veszélyeztető esetekben
- a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges környezet és nevelői légkör biztosítása, testi épségük megóvása
- folyamatos kapcsolat a helyi gyermekvédelmi rendszerrel

A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése.

Cél:
Esélyegyenlőséget biztosítani a gyermekek számára.
A szociális hátrány okozta zavarok mértékének a lehető legkisebbre csökkentése.
Segíteni abban, hogy minden szociálisan hátrányos helyzetű gyermek elérje az iskolára való alkalmasság szintjét, és időben tudja megkezdeni a tanulmányokat.

Feladat:

- elősegíteni a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába járását
- a gyermek és családjának a lehetőséghez képest tapintatos minél alaposabb megismerése
- a problémák, a hátrányos helyzet okozta tünetek felismerése,- ha szükséges az okok kiderítéséhez- szakember segítségének kérése
- a feltáró munka után az indulási hátrányok kompenzálására irányuló egyéni fejlesztés készítése
- a fejlesztési lap alapján a folyamatos differenciált fejlesztés megvalósítása
- szülőkkel való partnerkapcsolat kialakítása
- védőnő és óvoda orvos segítségével a gyermekek egészségi állapotának figyelemmel kísérése

7. 2. Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése.

Óvodánk felvállalja a fogyatékos gyermekek nevelését. Az óvodába a sajátos nevelési igényű gyermekeket, a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján vesszük fel, melyből egyértelműen kitűnik, hogy a gyermek integráltan nevelhető az egészséges gyermekekkel.

Fejlesztésük szakember irányításával, az irányelveknek megfelelően történik.
A gyermeket származása, képessége miatt nem érheti hátrányos megkülönböztetés.
Nem minősül hátrányos megkülönböztetésnek a nevelő és oktató munka jellegéből, vagy természetéből egyértelműen következő különbségtétel, ha az, törvényes célok érdekében, szükséges eszközök alkalmazásával történik.

7. 3. Logopédia.

A logopédiai ellátásra szoruló gyermekek köre:
A beszédfogyatékos, akadályozott beszédfejlődésű gyermek szenzoros, motoros vagy szenzomotoros problémája, illetve a beszédhibához csatlakozó tanulási és / vagy magatartási zavara miatt eltérően fejlődő gyermekek csoportja.
Mindez az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjében, a beszédszervek gyengeségében, a beszédhangok tiszta ejtésének hiányában, a szegényes szókincsben, a beszédmozgásokról szerzett emlékképek felhasználásának hiányában, a grammatikai fejletlenségben, az utánzó képesség gyengeségében nyilvánul meg.
Célja: A fejlesztés az anyanyelvi nevelést középpontba állító, speciális terápiákat alkalmazó komplex nevelési környezetben valósulhat meg.
Az óvodai nevelés során az anyanyelvi nevelés, a mozgás, a kommunikáció, illetve a vizuomotoros koordinációs készség fejlesztése alapozhatja meg a tanulási zavarok megelőzését speciális terápiák alkalmazásával.

A terápiát szakképesített logopédus végzi szakszolgálat keretei között.
Az ellátásban részt vevők: A szakszolgáltatást az óvoda neveltjei (4-7 év) vehetik igénybe, ez számukra térítésmentes.

7. 4 Népi gyermekjáték és tánc.

Célja: A tevékenységekben részt vevő gyermekek éneklési készségének, mozgáskultúrájának, ritmuskészségének fejlesztése.
A szolgáltatás: térítésmentes.
Igénybevevők köre: Az óvodába járó 5-6-7- éves gyermekek, a gyermekek rátermettsége és a szülői igény alapján.

8. Minőségbiztosítás az óvodában.

A minőség leegyszerűsítve a célnak való megfelelés.
Alapdokumentum: az intézmény minőségirányítási programja.

8. 1. Az óvoda irányítási rendszere, szervezeti felépítése.

Az óvodavezetés
Óvodavezető, mint tagintézmény vezető:
Megbízás időtartama: határozatlan időre szól
Megbízó: az intézmény vezetője
Feladatköre:
- Nevelőtestület vezetése.
- A nevelő és oktató munka irányítása és ellenőrzése.
- A nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítése, végrehajtásuk szakszerű megszervezése és ellenőrzése.
- A munkavállalói érdekképviseleti szervekkel, ill. a szülői közösséggel való együttműködés.
- Nemzet és óvodai ünnepek munkarendhez igazodó méltó megszervezése.
- A gyermek és ifjúságvédelmi munka irányítása.
- A gyermek baleset megelőzésével kapcsolatos tevékenység irányítása.

Nevelő testület:
Létszáma: 8 fő
Tagjai: óvónők

56 §(1) A nevelőtestület a nevelési-oktatási intézmény pedagógusainak közössége, nevelési és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve.
Döntési jogkör:
a; a foglalkoztatási, ill. a pedagógiai program és módosításának elfogadása.
b; a szervezeti és működési szabályzat és módosításának elfogadása.
c; a nevelési-oktatási intézmény éves munkatervének elkészítésében
d; a nevelési- oktatási intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadása.

e, a nevelőtestület képviseletében eljáró pedagógus kiválasztásában
f; a házirend elfogadása
i; az intézmény vezetői, intézményegység-vezetői pályázathoz készített vezetési programmal összefüggő szakmai vélemény kialakítása
j; jogszabályban meghatározott más ügyek

56.§(3)
a; a foglalkozási, ill. pedagógiai program, valamint a szervezeti és működési szabályzat jóváhagyásának megtagadása esetén a döntés ellen a bírósághoz történő kereset benyújtásáról.

57§(2) Véleményt nyilváníthat, vagy javaslatot tehet:
- A nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben.
- Ki kell kérni véleményét az egyes pedagógus külön megbízásainak során, valamint az vezető-helyettes megbízása, ill. a megbízás visszavonása előtt.
- A pedagógus joga az óvodai irányelvek, az elfogadott helyi program keretein belül a módszerek megválasztása.

Szakmai munkaközösség:
38§(1) A nevelési-oktatási intézmény pedagógusai szakmai munkaközösséget hozhatnak létre. A munkaközösség szakmai, módszertani kérdésekben segítséget ad a nevelési-oktatási intézményben folyó nevelő és oktató munka tervezéséhez, szervezéséhez, ellenőrzéséhez.
A pedagógusok kezdeményezésére intézmények közötti munkaközösség is létrehozható.
38§(2) Az óvodában azonos feladatok ellátására egy szakmai munkaközösség hozható létre.
Szülői szervezet:
39§(1) Az óvodában a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői szervezetet (közösséget) hozhatnak létre.
(3) Az óvodai szülői szervezet (közösség) dönt saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról.
Egyetértési jogot gyakorol:
- Szervezet és működési szabályzat elfogadása során.
- Házirend elfogadásakor.
- A vállalkozás alapján folyó oktatás és az azzal összefüggő szolgáltatás igénybevétele feltételeinek meghatározásakor.

Ki kell kérni a véleményét:
A pedagógiai program elfogadása során, ill. vezetői álláspályázatok elbírálása során.
8§ (1) Az óvoda nevelési programját oly módon köteles elhelyezni, hogy azt a szülők szabadon megtekinthessék.
(2) Az óvoda vezetője vagy az általa kijelölt pedagógus köteles a szülők részére tájékoztatást adni a nevelési programról.
(3) Az óvoda szervezet és működési szabályzatában kell meghatározni hol, milyen időpontban lehet tájékoztatást kérni a nevelési programról.

8. 2. Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének, és ellenőrzésének értékelése.

Az ellenőrzésben résztvevő személyek:
- A nevelőtestület által kijelölt munkacsoport: óvodavezető, szakmai munkaközösség vezetője, a program összeállításában résztvevők.
- Külső szakértő
- Kiegészülhet: Pl. önkormányzat, szülők szakértőjével.

8. 2. 1. Az óvodai csoportok ellenőrzési és értékelési rendszere.

A feltételek vizsgálata kiterjed:
- Nevelőtestületi attitűdökre.
- A gyermekek összetételére.
- Anyagi, tárgyi körülményekre.

Dokumentumelemzés:
- Az óvoda nevelési programjának és a nevelési, fejlesztési tervek (csoporttervek, amit az óvónők készítenek) összevetése, megfeleltetése.
- A gyermekek fejlődésének értékelése.
- Fejlesztési területek összehasonlítása.

Módszerek a vizsgálathoz:
- Közvetlen megfigyelés
- Foglalkozások, tevékenységek megtekintése
- Beszélgetések, értekezletek tartása
- Műhelymunka

8. 2. 1. 1. A gyermekek fejlődésének értékelése.

Programunkban méréses módszereket nem alkalmazunk.
A gyermekek megismerésénél humanisztikus (megfigyelés) módszereket alkalmazunk, az óvodába lépéstől az óvodáskor végéig, az alábbi szempontok alapján.
Ezeket a feljegyzéseket a csoportban dolgozó mindkét óvónő folyamatosan vezeti, és kiegészülhetnek a pszichológus, orvos feljegyzéseivel. A megfigyelések a kisgyermek mozgásának, beszédének, játékának fejlődési jellemzőit tartalmazzák.

8. 3. Az óvoda nevelési programjának értékelése

Munkafázisok:
1. Fázis: a bevezetés előtt.
- Az értékelést végzik: nevelőtestület, szülők
- Vizsgálják: az óvoda személyi és tárgyi feltételrendszerét, nevelési folyamatokat, a gyermekek fejlődését.
- Módszerek: megfigyelések, beszélgetések, értekezletek, felmérés, műhelymunka.

2. Fázis: értékelés a bevezetés közben
- Az értékelést végzik: nevelőtestület, a nevelőtestület által kijelölt munkacsoport.
- Vizsgálják: az összegyűjtött tapasztalatokat.
- Módszerek: dokumentumelemzés, feltételek vizsgálata, humanisztikai módszerek (megfigyelés).

A nevelőmunka ellenőrzésének és elemzésének programja tartalmazza:
- A vizsgált terület meghatározását.
- A vizsgálatban részt vevők személyét.
- Az időtartamot és az elemzést végző személyt.
- Vizsgálók szerepét.
- Eszközöket, módszereket.

3. Fázis: értékelés a bevezetés után.
Kimenet orientált értékelés, a fejlődés eredménye az óvodáskor végére című fejlettségi szint segítségével.
- Az értékelést végzik: a nevelőtestület és az általa megbízott munkacsoport, külső szakértők.
- Vizsgálják: dokumentumelemzések, az óvodai nevelőmunka feltételeit, a gyermekek fejlődését.

Szempontok az óvodai nevelési program értékeléséhez:
Szempontok a program gyakorlati hatásának értékeléséhez:
- A gyermekek nevelésében megjelennek-e a tervezett fejlesztő hatások, megfigyelhető-e a gyermekek viselkedésében a változás, fejlődés?
- Meg kell nézni, mit adott a helyi program a gyermekeknek, milyen eredményeket hozott a szocializáció terén, a megismerésben, kommunikációban, mennyire biztosította a tapasztalatszerzés játékos lehetőségeit stb.
- A nevelőtestület munkakedvét, pedagógiai kultúráját mennyire erősíti az óvoda nevelési programja?
- Mit mutatnak a szülők visszajelzései?
- Rendelkezik-e a szülő kellő mennyiségű és megfelelő tartalmú információval az óvoda nevelési programjáról?
- A dokumentumelemzés kiterjedhet:
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjára, és az óvoda nevelési programjának követelményei, s azok összevetésére;
- Az óvoda nevelési programjának és a nevelési, fejlesztési tervek (csoporttervek, amit az óvónők készítenek) összevetésére, megfeleltetésére;
- A fejlesztési területeinek összehangolására;

Mindezek vizsgálatából a program várható használhatóságára és beválására történő következtetések.
- **A feltételek vizsgálata kiterjed:**
- A nevelőtestületi attitűdökre;
- A gyermekek összetételére;
- Az anyagi, tárgyi körülményekre.
- **Módszerek a vizsgálatokhoz:**
- Közvetlen megfigyelés,
- Foglalkozások, tevékenységek megtekintése;
- Beszélgetés, értekezletek tartása;
- Műhelymunka;

9. Óvoda- iskola átmenet.

Az óvodából az iskolába történő zavartalan átmenet megkívánja az *óvoda és az iskola* nevelőmunkájának összehangolását, a két intézmény együttműködését.
A kapcsolat kialakításában, fenntartásában megpróbálunk nyitottak lenni, ezt szolgálja az a z intézkedés is, hogy a két intézmény összevont formában működik 2008. 09. 1.-től.

Minden évben óvodásaink számára iskolalátogatást szervezünk, és az iskolai évnyitóra elkísérjük gyermekeinket.

Távlatokban feladatunknak tartjuk az alsós munkaközösséggel való együttműködést, a gyermekek életkorát figyelembe véve közös programok szervezését.

9. 1. Iskolába lépés lélektana

A gyermek életének egy olyan szakasza kezdődik, amely nem előzmények nélküli.

Az előzményeket a következő elemek jelentik:
- Vannak tapasztalatai a szülőtől való elválás terén.
- Már ismerős számára a közösség élménye.
- Óvodai és családi életében helyet kapott a szabályokhoz, normákhoz való alkalmazkodás elvárása.
- Megélte a játék önfeledt varázsát, amely előkészíti a gyermeket a tanulásra és az iskolai életre.
- Már formálódtak az iskolai tanuláshoz szükséges alapkészségek és tulajdonságok.

Az újdonságot a következő elemek jelentik:

- A nevelés körülményei, környezete, közvetítője megváltozik.
- A már megszokott közösséget új váltja fel.
- A gyermek bioritmusa, napirendje felbomlik, de ujjászerveződik.
- Biztonságérzete meginoghat.
- Megváltoznak a családi életben az eddig feléje irányult elvárások, szabályok, normák.
- Életében megjelenik az új környezet, megjelennek új személyek, a kötöttebb életformák.
- Megváltozik a gyermek státusa a családban, a társadalomban is.
- Fő tevékenységének kötelező jelleggel meg kell változnia!
- Teljesítményt várnak el tőle, amelyet állandóan értékelnek.
- Az új életformához szükséges gátlásrendszer még hiányzik.

9. 2. Iskolaérettség

A gyermek belső érése, családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként az egészségesen fejlődő kisgyermekek többsége eléri az iskolai munkához szükséges fejlettségi szintet.

Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodából iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek mindegyike egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához.

- **Testi fejlődésben eljut:**

- Alakváltáshoz
- Fogváltáshoz
- Teste arányosan fejletté válik
- Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb
- Mozgáskoordinációja, és a finommotorikája erőteljesen fejlődik.
- Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítja.

- **A lelkileg fejlődő gyermek:**

A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek:

- Érzékelés, észlelés differenciálódása, különösen téri észlelés, tájékozódás, testséma kialakulása.
- Önkéntelen emlékezeti bevésés mellett megjelenik a szándékos bevésés, felidézés, megnő a megőrzés időtartama.
- Megjelenik a szándékos figyelem, fokozatosan növekszik figyelem tartalma, terjedelme.
- Elemi fogalmi gondolkodás van kialakulóban a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett.
- Érthetően kommunikál, beszél. Gondolatait, érzelmeit érthetően, jó tempóban, hangsúllyal fejezi ki.
- Különböző mondatszerkezeteket alkot, tisztán ejti a magán, mássalhangzókat.
- Végighallgatja és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről.
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait.
- Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

- **Szociálisan éretté válnak az iskolára.**

  - Készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására.
  - Képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre a felnőttel és gyermektársaival.
  - Egyszerre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
  - Kialakulóban lévő feladattudat: feladat megértésében, feladattartásában jellemzik.
  - Önállósága és önfegyelme fejlődik.

Az ötéves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

Azon gyermekek esetében, akiknek fejlődésük lassúbb, vagy egyenetlen, és így a beiskolázásuk időszerűsége a nagycsoport végére is kétséges, az óvónők a szülőkkel közösen egyeztetve javaslatot tesznek a Nevelési tanácsadó/ és, vagy a Szakértői Bizottság iskolaérettségi vizsgálatán való részvételére.

Ugyanakkor a rugalmas, fejlettség szerinti iskolakezdés lehetőséget biztosít, hogy a nyári születésű gyermekek iskolába lépéséről a szülő döntsön.

10. Tervezés, pedagógiai adatkezelés.

10. 1. Dokumentációk és azok vezetése.

Az óvodai nevelés céljának és feladatainak ismeretében a pedagógiai ráhatások rendszerét a gyermekek egyéni adottságaihoz igazodva tervezzük meg.
Az óvodapedagógus számára alapvetően fontos feladat a teljes nevelési folyamat tudatos átgondolása még akkor is, ha jelentős mértékben építünk a spontán, gyermeki ötletekre, tapasztalatokra.
A tervezésben tudatosan számításba vesszük, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme különböző és a gyermek fejlődését tekintve is különböző szinteken lehet egyik vagy másik képességet illetően. A fejlődés dinamikája tehát egy-egy gyermek esetében a különböző területeken más és más lehet.

Az óvoda *feladatai* közé tartozik a **kiemelkedő képességekkel rendelkező gyermekek felismerése és fejlesztése** is. A szellemi fejlesztés legfőbb célja abban nyilvánul meg, hogy a gyermeket aktivitásra, a problémák meglátására és kifejtésére bátorítsuk, és képessé tegyük azok megoldására. Kreatív problémamegoldásra ösztönözzük a gyermeket. Ennek kialakításához mindenekelőtt az szükséges, hogy az óvodában legyen elegendő idő a tevékenykedésre és a tapasztalatszerzésre. *Ezeket az egyéni fejlesztéseket az óvodapedagógusok a saját csoportjukban a lehetőségeiknek megfelelően végzik.*

Tervezéssel kapcsolatos feladatok:

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző dokumentumok, továbbá az óvodapedagógusok által készített – nem kötelező- feljegyzések, dokumentumok is szolgálják.

A nevelés és tanulás tervezése egy tömbben, egymással szoros kölcsönhatásban valósítható meg. **A tervezés során mindig a feladatrendszerből kiindulva** tervezzük meg a gyermeki tevékenységeket és ezen keresztül a szükséges fejlesztéseket.
A cél és a feladatok ismeretében a fejlesztést hosszú távon, féléves periódusokban gondoljuk át, ám **konkrét formában tervezni inkább egy vagy két hetes periódusokban célszerű,** hiszen csakis ez esetben nyílhat lehetőségünk a gyermekek spontán ötleteinek és tapasztalatainak begyűjtésére és a nevelőmunkában való felhasználására.
A tervezés során külön **is biztosítani szükséges a gyermeki tapasztalatok előre nem tervezhető tartalmának megjelenítésé**t a tervező és megvalósító munkában.
A gyermekek folyamatos megfigyelése, az óvodások élményeinek meghallgatása és közös élmények nyújtása a tervezés előkészítő folyamatához tartozik.
Alapvetően a tevékenységek megtervezéséből kiindulva a nevelés-tanulás komplex egymásra hatását figyelembe véve szükséges tervezni.
A tervezésnél ne az ismeretanyag növelésére, hanem a több alkalommal, sokoldalúan, különböző nézőpontokból való megközelítésre helyezzük a hangsúlyt. Kevesebbet, de azt alaposabban, többoldalú tapasztalatszerzés és tevékenykedtetés segítségével tervezzünk meg.
*A **tervezés során tudatos átgondolást igényel, hogy a sajátos nevelést igénylő gyermekek** egyes területeken való fejlesztése, hogyan, milyen módszerekkel, speciális eszközökkel, milyen személyi segítséggel történhet.*
A heti ütemterv megírása egyben a napi vázlatot is megadja az óvónő számára.

Fontos, hogy feljegyzéseket vezessünk a gyermekek fejlődési üteméről, hogy konkrét megfigyelések adjanak alapot az egyéni, differenciált fejlesztés megtervezéséhez.
A gyermekek ötleteinek, javaslatainak feljegyzése, összegyűjtése a tevékenységek sokszínűségének megtervezéséhez nyújt segítséget.

A nevelés tervezésénél az óvodapedagógus feladata annak biztosítása, hogy:

- Az óvodai tanulás cselekvésre, szemléletes élet és játékhelyzetben szerzett konkrét tapasztalatokra épüljön.
- Minden gyermek önmaga lehetőségeihez képest fejlődjön.
- A foglalkozásokon változatos módszerekkel, játékos eljárást alkalmazzon. A nevelési célok, feladatok megvalósulása érdekében a csoport és az egyes gyermekek testi képességéhez, fejlettségéhez, a helyi lehetőségekhez alkalmazkodva maga válassza ki, tervezze meg és építse fel saját csoportja foglalkozási anyagát, válassza meg a szervezési- és munkaformákat.
- A tanulásban felhasznált eszközök kiválasztásánál (tárgyak, képek, munkaasztalok, játékfajták,stb.) törekedjen arra, hogy a gyermekek érdeklődésére, aktivitására, a gondolkodási műveletek alkalmazására, a feladatban rejlő probléma felismerésére és megoldására ösztönözze a gyerekeket.
- A mikro-csoportos munkaformánál elsősorban a nagyok tanulják meg, hogy társaikkal együttműködve, egymást segítve vegyenek részt a tanulásban.

A fejlesztés módszere:
A fejlesztés módszere: az egyénre szabott differenciált fejlesztés a csoport keretein belül.

Az óvodában létrejövő adott lehetőségek közül, az óvodapedagógusok maguk döntik el, milyen szervezési formát alkalmaznak, hogy adott esetben kötetlen vagy kötött tevékenység keretein belül kívánják elképzeléseit megvalósítani
A fejlesztés, a tevékenység formáját nem a gyermekek életkora, hanem fejlettségi szintje, testi képességeik határozzák meg.

A gyermekek önállóan, spontán szerzett tapasztalatai nagyon jó kiindulópontot jelentenek az óvodapedagógus számára a tudatos, irányított tapasztalás megszervezéséhez.
A világban eligazodni készülő gyermek felkészítése az életre, feltételezi olyan szituációk megélését, ahol szabadon alkothat, dönthet, gondolkodhat, cselekedhet. A lényeg mindig az legyen, hogy cselekvés közben, cselekvések sorozatában való aktív közreműködéssel érzékeljen, tapasztaljon, tanuljon a gyermek és valódi, a környezetben meglévő problémával foglalkozzon.
A nevelőmunka elemzése és értékelése – a gyermekek folyamatos megfigyelése alapján az
- óvodapedagógus folyamatos feladata, az értékelés tapasztalatai adnak támpontokat a nevelőmunka tervezésének irányvonalairól.

10. 1. 1.A tervezés dokumentációi

1. Csoportnapló:
Az óvodai csoport hivatalos dokumentuma.
Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja által jelzett, elsősorban statisztikai adatok tárolására szolgál, helyet adva a nevelőmunkához szorosan kapcsolódó bejegyzéseknek (a csoport névsora, jele, gyermekek születés- és névnapjai, életkor szerinti összetételük, heti rendje, napirendje, nevelés – tanulás tervezése hetenként, ünnepek, fejlesztő mérési eredmények összegzése, ellenőrzések, egyéb bejegyzések).
A csoportnapló 1 nevelési évet ölel fel.

- **Heti nevelési-tanulási tervek**

A **feladatrendszerből** k**iindulva** a konkrét gyermeki tevékenységek tervezését és ezen keresztül a szükséges fejlesztéseket a nevelőmunka továbbfejlesztésének feladatait tartalmazza, lehetőséget adva a gyermekek spontán ötleteinek, tapasztalatainak "begyűjtésére" és azoknak a nevelőmunkába való felhasználására, egyben az óvónőknek a napi vázlatát is megadja.

2. Egyéni fejlődési lapok

A gyermek fejlődésének rögzítésére szolgál korcsoportonként, 3-4 éves korban évi két alkalommal (bemeneti és kimeneti méréssel), 4-5 éves korban, 5-6 éves korban, 6-7 éves korban ugyancsak évi két alkalommal. Az adatok alkalmasak a csoport eredményeinek összesítésére, majd óvodai összegzésre is a következő területeken:

- *Az egészséges életmód szokásainak alakulása,*
- *Mozgás,*
- *Mese, vers, anyanyelvi nevelés*
- *Ének-zene, énekes játék*
- *Rajzolás, mintázás, kézimunka*
- *A külső világ tevékeny megismerése*
- *Érzelmi nevelés, szocializáció*
- *Munka jellegű tevékenységek*
- *Játék*
- *Tanulás,*

A nevelőmunka folyamatos értékelése, mérése, a mérési eredmények rögzítése minimum évente 1 alkalommal (bemenet – kimenet) ***az egyéni fejlődési naplóban*** *történik.*

A napló vezetése folyamatos, segít az egyéni eltérések, fejlődésbeli különbségek felismerésében és regisztrálásában, ugyanakkor a feljegyzések jelzik a további fejlesztés irányát.
A gyermeki megfigyelések kiegészülnek még a gyermekek munkáival, amelyek újabb információkkal szolgálnak és hozzájárulnak a gyermek teljesebb megismeréséhez.
A dokumentációkat, feljegyzéseket összeolvasva, tömör, megbízható elemzéseket, értékelhető, összesíthető statisztikai adatokat kapunk az egyes gyermek, illetve a csoportok fejlődéséről "A fejlődés várható jellemzői" c. program elemhez viszonyítva ellenőrizhető, értékelhető az gyerekek fejlettségi szintje.

6. Logopédiai napló

Tartalmazza az egyéni fejlesztést igénylő gyermekek nevét, adatait, a fejlesztés időpontját, a fejlesztést vezető pedagógus nevét, a fejlesztés tartalmát, eszközöket, módszereket, megjegyzéseket. A vizsgálati lapot.

7. Néptánc „napló":

Az ingyenes külön programról készült napló tartalmazza: a program időpontját, témáját, a részt vevő gyermekek nevét, a programot tartó óvodapedagógus megjegyzéseit.

<u>Az óvodapedagógus feladatai a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban:</u>
Heti nevelési-tanulási terv készítése - csoportos óvodapedagógus feladata
Hetirend és napirend összeállítása – csoportos óvodapedagógus feladata
A Csoportnapló naprakész vezetése, - csoportos óvodapedagógus feladata

A ***Felvételi Mulasztási Napló*** *naprakész vezetése – a csoportos óvodapedagógusok feladata.*
Egyéni fejlődési lapok vezetése *– csoportos óvodapedagógusok feladata.*

Egyéni fejlesztési tervek: *a szakértői véleményeket, ill. szakvéleményeket, logopédus véleményét, ajánlását tartalmazza, -naprakész vezetése – az óvodapedagógus feladata, szakember irányításával.*

Néptánc napló vezetése ***– gyermektánc oktató óvodapedagógus feladata,***

11. Legitimációs záradék.

- **A programot közoktatási szakértő véleményezte 1999.-ben.**

A jelenlegi módosításokat indokolja:
- Az óvodai alapprogramot módosító Kormányrendelet 255/2009.(XI.20.)

- **Egyetértését nyilvánította:**

Szülői Szervezet:

Dátum: 2010. június 07.
Jegyzőkönyv és jelenléti ív a mellékletben csatolva

- **Elfogadta:**

Nevelőtestület:

Dátum: 2010. június 07.
Jegyzőkönyv és jelenléti ív a mellékletben csatolva

- **Jóváhagyta:**

Az Önkormányzat Képviselő Testülete:

- 65/2010. (06. 17.) önkormányzati határozattal jóváhagyva az óvodai nevelési program Szentgál Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2010. június 17-i ülésén.
- 61/2011. (V. 23.) önkormányzati határozattal jóváhagyva az óvoda módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt nevelési programja Szentgál Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2011. május 23-i ülésén.

Jegyzőkönyv és jelenléti ív a mellékletben csatolva

- **Tájékoztatásul megkapták:**

  - Lőrincze Lajos Általános Iskola és Óvoda- munkáltató
  - Pintérné Kundermann Györgyi- Jegyző Asszony

12. Érvényességi rendelkezések.

1. Az óvodai nevelési program érvényességi ideje:

2011. szeptember 01.-től a visszavonásig.

2. Felülvizsgálata:

Folyamatos, tervezett, programelemző, értékelő vizsgálatok:

- A nevelőtestület által kidolgozott, az Intézményi Minőségirányítási Programban meghatározottak alapján.
- A bevezetés után 3-4 évenként az óvodát befejező 6-7 évesek körében elemezzük, értékeljük a fejlődés jellemzőit.

3. Módosítása

A Helyi Nevelési Program módosítására javaslatot tehet:
 Óvodavezető
 Nevelőtestület tagjai
 Fenntartó
 Törvényi változások

Előírás a programmódosítás előterjesztésére:
- Írásbeli előterjesztés az óvoda vezetőségének a nevelőtestület 75 % igenlő szavazata szükséges a módosítás kezdeményezéséhez és annak elfogadásához
- Részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten**.**

4. Nyilvánosságra hozatala:

Minden érdeklődő számára megtekinthető, a program nyilvános, egy-egy példányban megtalálható:
- Fenntartó Önkormányzatnál
- Egy példány az intézményvezetői irodában,
- 1 példány az óvodavezetői irodában,
- Minden csoportban
- 1 példány a szülők részére készített rövidített változat a központi faliújságon található.

5. A Hét Fenyőfák Nevelési Programot készítette, szerkesztette:
Az óvoda Nevelőtestülete

13. Felhasznált irodalom.

- 1993. évi LXXIX törvény a közoktatásról (az 1996. Évi LXII. Törvénnyel egységes szerkezetbe foglalt szöveg) MK 25. Száma.

- Az óvodai nevelés országos alapprogramja.

MK. 1996. 71. Száma

- **255/2009. (XI..20.) Kormányrendelet az Alapprogram módosításáról**

- Az óvodai nevelés programja.

Országos Pedagógiai Intézet 1989.

- Mihályi Ottó: NAT-TAN.

- Pereszlényi Éva: A helyi óvodai nevelési program.

- Veszprém megye és Veszprém megyei jogú város közoktatási feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési terve.

- Zilahi Józsefné-Stöckert Károlyné:

Dr. Ráczné Dr. Főző Klára:
Óvodai nevelés játékkal, mesével.

- Porkolábné Dr. Balog Katalin

Dr. Páli Judit:
Komplex Prevenciós Óvodai Nevelés.

- Zilahi Józsefné: Óvodai nevelés játékkal, mesével. Elmélet és módszertan.

- Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközével.

- Porkolábné Dr Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában.

- Stöckert Károlyné: Játékpszichológia.

- Mérei –Binét: Gyermeklélektan.

- Gyakorlati segédanyag az óvodák munkájához.c. dokumentum

14. Mellékletek.

- Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv 2008-2013
- Szülői Szervezet- elfogadó nyilatkozata, jegyzőkönyv
- Óvoda Nevelőtestületének – elfogadó nyilatkozata, jegyzőkönyv